

VINERI • 24 SEPTEMBRIE 2004 • ANUL LIV NR. 39

FONDAT ÎN 1951
FOAIA
70 ANI
românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Placă memorială pentru Mihai Purdi
Cât cuprinde un cadru...
Visul realizat al unui tânăr român

CALENDAR ORTODOX

- 27 septembrie, luni – (†) Sf. Ierarh Martir Antim Ivireanul; Sf. Ap. Marcu; Sf. Mc. Calistrat și Epiharia.
28 septembrie, marți – † Cuv. Hariton Mărturisitorul; Sf. Prooroc Varuh; Sf. Mc. Pimen.
29 septembrie, miercuri – Cuv. Chiriac Sihastrul; Sf. Mc. Gudelia și Petronia.
30 septembrie, joi – Sf. Sfințit Mc. Grigorie Luminătorul, Episcopul Armeniei Mari; Sf. Mc. Ripsimia.
1 octombrie, vineri – (†) Acoperământul Maicii Domnului; Sf. Ap. Anania; Cuv. Roman Melodul; Sf. Ep. Remii.
2 octombrie, sâmbătă – Sf. Sfințit Mc. Ciprian; Sf. Mc. Justina; Cuv. Teofil Mărturisitorul.
3 octombrie, duminică – Sf. Sfințit Dionisie Areopagitul și Dionisie, Ep. Alexandriei; Sf. Mc. Elefterie și Rustic. Duminica a XIX după Rusalii.

Proverbul săptămânii

„Șede pe măgar și caută măgarul” - se zice despre cei zăpăciți, uituci, buimaci de cap.

(„Proverbele Românilor”, Iuliu A. Zanne, vol. I, Editura Scara, București, 2004)

AGENDĂ

27 septembrie

1897 – s-a stins din viață, la Sebiș, *Alexandru Roman*, ctitorul celei mai vechi catedre universitare românești (din Pesta) și un mare luptător al Bihorului.

1952 – s-a născut, la Brașov, cosmonautul *Dumitru Dorin Prunariu*.

28 septembrie

1654 – s-a stins din viață *Matei Basarab*, domn al Țării Românești.

1847 – s-a născut, la Brașov, compozitorul *Gheorghe Dima*, membru de onoare al Academiei Române.

1876 – s-a stins din viață *Costache Negri*, publicist și participant activ la Revoluția română de la 1848.

1895 – s-a stins din viață chimistul francez *Louis Pasteur*.

29 septembrie

1547 – s-a născut *Miguel de Cervantes Saavedra*, scriitor, poet, dramaturg spaniol, autorul lui „Don Quijote”.

1812 – s-a născut *Eudoxiu Hurmuzaki*, istoric român, membru al Academiei Române.

1888 – s-a născut lingvistul și filologul *Iorgu Iordan*, membru al Academiei Române, întemeietor al Institutului de Filologie Română.

30 septembrie

1496 – Ștefan cel Mare a terminat zidirea *Bisericii Sf. Nicolae din Botoșani*, reprezentativ monument de arhitectură medievală.

1784 – *Gheorghe Șincai* a fost confirmat ca director al școlilor naționale din Transilvania.

1 octombrie

1861 – a trecut în veșnicie, la București, *Moise Nicoară*.

1992 – la București s-a deschis *Centrul Cultural al Ungariei*.

2 octombrie

1853 – s-a născut compozitorul *Ciprian Porumbescu*.

1877 – *Radu Porumbescu* a urcat, pentru prima dată, pe Mont Blanc. El este primul român care a reușit această ascensiune.

3 octombrie

1226 – s-a stins din viață *Giovanni Bernardone*, cum este cunoscut în întreaga lume, *Sfântul Francisc din Assisi*, fondatorul tagmei franciscane.

Budapesta

Președinții autoguvernărilor de minoritate se întâlnesc cu directorul Televiziunii Maghiare

Folosindu-se de dreptul la opinie, șefii reprezentanților pe țară ale minorităților din Ungaria se vor întâlni pe data de 28 septembrie cu directorul Televiziunii Maghiare. În aceste ședințe anuale, președinții de autoguvernare își spun părerile în legătură cu funcționarea redacțiilor minorităților respective. De această dată se prevede ca principalul subiect să fie acel presupus plan, conform căruia se vor modifi-

ca datele reluărilor, care la ora actuală se emit într-un bloc de emisiuni distins, pe programul doi, în fiecare sâmbătă, înainte de masă. Conform unor surse neoficiale, din luna octombrie se prevede o restructurare a spațiului rezervat reluărilor, care – tot după acest plan – se vor emite, două câte două emisiuni, în zilele lucrătoare, în jurul orelor de prânz. Această modificare ar înrăutăți considerabil condițiile de vizionare ale

acestor magazine de câte 26 de minute, care și așa se prezintă la o oră neaccesibilă majorității telespectatorilor, dar în reluare se mai pot vedea într-o perioadă acceptabilă. Modificarea presupusă ar putea scădea considerabil, aproape la zero, rating-ul acestor emisiuni, dar intervenția președinților încă ar putea bloca punerea în practică a planului prevăzut, susțin surse neoficiale. -e-

Turma de credincioși revine la Capela românească

În această duminică, la data de 26 septembrie, începând cu ora 10 se va săvârși prima Sfântă Liturghie, după o întrerupere de mai bine de un an, în Capela Ortodoxă Română din Budapesta.

În perioada premergătoare, credincioșii parohiei românești au asistat la slujbe religioase în capela grecilor din Capitală, ne-a informat pr. vicar *Marius Maghiaru*, parohul din Budapesta. Lucrările de renovare totală a interio-ului capelei încă nu s-au terminat, dar ceea ce a

mai rămas se va săvârși în câteva săptămâni. Însă acestea nu mai deranjează oficierea Sfințelor Liturghii duminicale.

Din capela românească de pe strada Holló, printre altele mai lipsește iconostasul, care este executat în România și încă nu a fost așezat la locul lui definitiv.

Capela Ortodoxă Română din Budapesta va fi binecuvântată de Întâistătorul Eparhiei, *PS Sofronie*, după ce se vor termina toate lucrările interioare. **Șt. Crâsta**

Giula

Expoziție de ceramică românească

Centrul Cultural Românesc din Giula va găzdui în perioada 29 septembrie – 3 octombrie o expoziție de ceramică de la Horezu, demonstrații de olărit (lucru pe roata olarului), un atelier de condeiat ouă (zona Bucovina) și un spectacol de muzică tradițională românească. Programul se realizează în colaborare cu Centrul Cultural „Mihai Eminescu” al Primăriei sectorului 2 din București, ne-a informat doamna directoare *Maria Gurzău Czeglédi*. - va -

Timișoara

Film despre Cenadul Unguresc

La Universitatea de Vest din Timișoara se va organiza, la acest sfârșit de săptămână, simpozionul internațional de film antropologic intitulat „Imaginar și realitate filmică”. Pe lângă realizatorii de filme documentare din România, vor participa cu creații și autori români din Serbia și Ungaria. Publicul timișorean va putea viziona în ziua de 26 septembrie, cu începere de la ora 16.30, filmul documentar „Cenadul Unguresc, satul cu biserici”, realizat de *Aurel Becan*, jurnalist al Redacției Românești a Televiziunii Maghiare.

Seghedin

Examen de stat la limba română

Lectoratul de Limbi Străine al Universității din Seghedin ne-a informat despre noul termen de înscriere la examenul de stat la limba română. Acesta este **30 septembrie 2004**. Examenele orale se vor ține în prima săptămână a lunii noiembrie, iar cele în scris în zilele de 6 și 13 noiembrie. Formulare de înscriere se pot procura de la Lectorat, la următoarea adresă: Seghedin, blv. Tisza Lajos nr. 103. Prin telefon vă puteți interesa la numărul: 06-62/544-638, dar cu informații suplimentare vă stă la dispoziție și redacția noastră. - va -

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaiă românească aparține autorilor. Foaiă românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Placă memorială pentru Mihai Purdi

„Este extraordinar ca o mică comunitate să se evidențieze prin ceva. Otlaca-Pustă se evidențiază prin cultura populară, care nu este cu nimic mai prejos decât cultura elitelor”, a accentuat *PS Sofronie*, episcopul Giulei, la festivitatea omagială consacrată amintirii povestitorului popular *Mihai Purdi*. Manifestarea organizată de Fundația „Pentru cultura română din Ungaria”, asociația și autogovernarea românilor localnici, în colaborare cu Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria și conducerea satului Otlaca-Pustă, a avut loc pe data de 18 septembrie. Dacă ar trăi, Mihai Purdi anul acesta ar împlini vârsta de 100 de ani, dar povestitorul nu mai este printre noi de 26 de ani, însă amintirea lui și acum este vie nu numai în satul său, ci și în alte localități din Ungaria, unde mai trăiesc conaționali de-ai noștri.

Emoții până la lacrimi

Programul zilei de sâmbătă a început cu o scurtă slujbă de pomenire, oficiată în prezența *PS Sofronie*, în biserică în care și povestitorul

otlăcan a slujit ani de zile în calitate de cântăreț bisericesc. Apoi, la ora 10, publicul numeros s-a adunat în căminul cultural local pentru a evoca personalitatea lui Purdi. Atât președintele Autogovernării Românești din

Otlaca-Pustă, cât și primarul localității s-au emoționat până la lacrimi atunci când au salutat pe cele trei fiice ale povestitorului. *Florica, Ana și Lucreția Purdi* sunt și ele la rândul lor bunice veritabile, care își alintă nepoții cu poveștile auzite de la tatăl lor.

Mihai Purdi s-a născut în 1904, cu doar câțiva ani după înființarea satului, legenda căreia a cunoscut-o de la bunicul său *Grăvilă Purdi*. Sărbătoritul însă nu s-a evidențiat numai prin povești, ci a fost și un veritabil cântăreț bisericesc și animator cultural, care printre altele s-a ocupat și de răspândirea Foii noastre.

Purdi a fost și un scriitor popular

„Nu l-am cunoscut personal, dar când am ajuns la Pusta Otlăcii, localnicii așa folosesc numele satului, am fost angajată ca bibliotecară și pe rafturile de cărți am aflat un rând întreg din volumul lui *Alexandru Hoțopan*

despre Mihai Purdi. A fost o carte interesantă și am citit-o în scurt timp, însă n-am citi prefața. Astfel nu am aflat decât ulterior că povestitorul este otlăcan”, își amintește de primul contact cu Purdi *dr. Mihaela Bucin*. Profesoara catedrei de română a Universității din Seghedin a fost invitată să vorbească despre povestitor și ea a venit ca acasă la Pusta Otlăcii, deoarece în anii 1990 a stat doi ani în această localitate. De la dânsa aflăm că Purdi nu era un povestitor activ, el povestea numai în cercul familiar și când folcloristul *Alexandru Hoțopan* a venit cu un reportofon să înregistreze poveștile lui, în fața microfonului n-a mai fost capabil să redea poveștile rugându-l pe cercetător să fie cu răbdare și să aștepte ca să le scrie. Și Mihai Purdi avea adevărate calități de scriitor popular, notând cu minuțiozitate poveștile și legendele auzite de la bătrânii satului, de pe vremurile când era încă mic copil. „El purta o adevărată dragoste față de cultura românească și era preocupat

tot timpul de cultivarea acesteia. Mărturii sunt scrisorile și bilețelele lui adresate domnului Hoțopan cu care corespondă des”, susține *Mihaela Bucin*.

„Omagem instituția povestitorului”

„A fost un reprezentant de seamă al culturii populare. Otlaca-Pustă a intrat în cultura populară românească prin Purdi. Omagem astăzi nu numai un singur om, ci o comunitate întregă, care l-a dat lumii. Omagem instituția povestitorului, pentru că povestitorul era o adevărată instituție care, din păcate, astăzi este pe cale de dispariție. Organizatorii merită felicitări pentru că s-au gândit la importanța personalității lui Mihai Purdi”, și-a încheiat discursul *PS Sofronie*, episcopul Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria. Cei prezenți la festivitatea de la căminul cultural au avut prilejul să vizioneze și un film despre satul lor, în care evocarea personalității povestitorului a ocupat un loc central. Pelicula realizată de Redacția în limba română a Televiziunii Maghiare, încă pe la mijlocul anilor '90, a stârnit emoții deosebite în rândul auditoriului, dintre care mulți s-au recunoscut și pe marele ecran. A ocupat un loc distins în program și evoluția școlărilor otlăcani, care au recitat poezii de la autori români din Ungaria, au interpretat dansuri populare și au pus pe scenă o poveste de-a lui Mihai Purdi.

(Continuare în pag. a 4-a)

„România Km 0” se prezintă

Revista de cultură din Baia Mare, „România Km 0”, va fi prezentată publicului din Budapesta și din Giula săptămâna viitoare, în zilele de 29 și 30 septembrie. În organizarea Institutului Cultural al României de la Budapesta, vor sosi în Ungaria scriitori, ziariști, oficialități din Baia Mare, pentru a lansa în fața publicului român de aici revista, care în anul 2003 a consacrat un

număr special literaturii, tradițiilor și spiritualității românilor din Ungaria. Publicul budapestan este așteptat la Institutul Cultural Român miercuri, 29 septembrie, de la ora 18.00 la o serată literară cu colectivul acestei reviste baimărene, iar românii din Giula sunt invitați joi seara, 30 septembrie, de la ora 18.00, la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. - va -

În cadrul Zilei culturale se va inaugura Centrul de Documentare

Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria va organiza, pe data de 2 octombrie, Ziua Culturală a Românilor din Ungaria, în cadrul căreia va avea loc și inaugurarea festivă a Centrului de Documentare și Informare. Serbarea dării în folosință a noii instituții ro-

mânești, aflată la adresa: Giula, str. Sáros nr. 17, va începe la ora 9.00, iar sfințirea clădirii se prevede de la ora 9.40. Programul zilei culturale, care va avea loc la Centrul Cultural Român din Giula se va încadra între orele 10.30 și 13.00.

Șt. C.

Placă memorială pentru Mihai Purdi

(Urmare din pag. a 3-a)

Moștenirea spirituală a lui Purdi se mișcă printre noi în carne și oare

Programul cultural a fost urmat de dezvelirea plăcii comemorative, așezată pe peretele micuțului cămin cultural, apoi majoritatea participanților a trecut la cimitirul în care își doarme veșnicul somn acel povestitor, care și cu 26 de ani după moartea sa a reușit să mobilizeze o comunitate întreagă. Cei prezenți au păstrat

un moment de reculegere, alături de cele trei fiice și numeroșii nepoți și strănepoți ai lui Purdi și au așezat jerbe și coroane de flori pe mormântul soților Purdi. „Te rog ca neapărat să spui că le mulțumim tuturor organizatorilor pentru că s-au gândit la tatăl nostru drag!”, mă atenționează una dintre descendentele povestitorului. „M-a emoționat atmosfera de la Pusta Otlăcii și îmi pare bine că le-am putut oferi momente alese localnicilor”, mărturisește dr. Gheorghe Ruja, secretarul Fundației „Pentru cultura românilor din Ungaria”, care adaugă imediat că ei au aju-

tat mai ales în procurarea surselor materiale, dar o bună parte a meritelor organizatorice le aparține localnicilor ai căror organe și organizații obștești s-au implicat în munca de pregătire.

Două dintre cele trei fiice ale povestitorului și astăzi trăiesc în sat, iar a treia este o membră activă a comunității românești din Giula, deci moștenirea spirituală a lui Mihai Purdi și acum trăiește și se mișcă printre noi în carne și oare. Iar numele lui, de câteva zile, este eternizat și pe o placă în centrul mult iubitului său sat, la Pusta Otlăcii.

Ștefan Crâsta

Cifre despre dărnicia enoriașilor

În primăvara acestui an, 329 de persoane au oferit 1% din impozitul lor personal Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria. Suma acordată pe această cale totalizează 2.184.334 de forinți.

Cu un an mai devreme, 295 de persoane au susținut Biserica Ortodoxă Română pe această cale, cu totalul de 1.622.340 de forinți.

Creșterea subvenției primite de la susținători își are importanță și pentru faptul

că bugetul de stat al Ungariei finanțează bisericile pe baza proporțiilor subvenției de 1% din impozitul personal al susținătorilor. În anul 2004 au primit sprijin din partea contribuabililor 118 biserici din țară, totalizând suma de 3,5 miliarde de forinți. Marea parte a acestei oferte, 60%, îi revine Bisericii Catolice – 2,18 miliarde de forinți.

În numărul următor al Foi românești vom reveni asupra subiectului.

-frățean-

Vești de la românii din vecini

O localitate românească de 600 de ani

La sfârșitul săptămânii trecute a avut loc în Nicolinți, Banatul sârbesc, manifestarea centrală a serbărilor a 600 de ani de atestare documentară a localității. Manifestările de serbare a 600 de ani a acestei localități românești au început de vineri, 17 septembrie, cu un program cultural artistic al școlilor generale din Nicolinți și Vladimirovăț. Sâmbătă a fost vernisată expoziția de port și unelte populare, organizată de Asociația femeilor „Orhidea”, pe lângă care au mai fost expuse cărțile vechi bisericesti ale parohiei de la

Nicolinți și fotografii vechi. A fost organizat și un simpozion referitor la cei 600 de ani de istorie a românilor din Serbia, cu participarea istoricilor, oamenilor de cultură, profesorilor universitari și înalților ierarhi bisericesti. La Festivalul Fanfarelor din Banat, în organizarea Comunității Românilor din Serbia, au participat 14 orchestre de fanfare. La Sfânta Liturghie arhierescă de duminică din Nicolinți a fost reprezentată și comunitatea românească din Ungaria, prin prezența PS Sofronie, episcopul Giulei.

-e-

**Încheierea ediției:
marți, ora 18.00**

Ultimele decizii la NCA

Societatea Culturală a Românilor din Budapesta (SCRB) primește de la Fondul Național Civil (NCA) 600.000 de forinți pentru finanțarea funcționării asociației. Decizia a fost luată recent de reprezentanța fundației. SCRB este singura organizație românească din Budapesta care a participat cu succes la concursul NCA, publicat pentru prima dată în acest an cu scopul sprijinirii sferei civile din țară. Fondul Național Civil a gospodărit în 2004 peste 6 miliarde de forinți. La anul, suma disponibilă pentru finanțarea asociațiilor va fi de 7 miliarde de forinți. -ștf-

Premiul Latinității pentru ICR

Institutul Cultural Român de la București a primit, la 2 septembrie, Premiul Latinității, cu ocazia celebrării Zilei Latinității, când s-a lansat și cel de-al treilea volum din seria antologiilor „Ars Amandi”. Premiul Latinității vine să răsplătească contribuția Institutului Cultural Român la intensificarea relațiilor cu lumea latină, prin dezvoltarea de parteneriate cu instituții și personalități culturale de renume internațional, prin organizarea de dezbateri pe marginea latinității pe teme de istorie, lingvistică, literatură, artă, educație. Distincția a fost decernată de secretarul general al Uniunii Latine, Bernardino Osio.

În amintirea Dansatorului și a Muzicantului

Fundația pentru Cultura Română, Coaliția Românilor din Ungaria și Autogovernarea comunei Micherechi Vă invită la forumul organizat în zilele de 24-25 septembrie 2004, cu tema „Instruirea dansului popular în sistemul școlar român din Ungaria”

și
„Ședința comemorativă Gheorghe Nistor – Teodor Covaci”

24 septembrie 2004, Giula, Centrul Cultural Român

9.00-9.10	Deschiderea forumului
9.10-9.45	Identitate și cunoaștere de neam Conferențiar: dr. Maria Gurzău Czeglédi (în limba română)
10.00-10.45	Metoda școlară a instruirii dansului popular Prezentare: Maria Rocsin Bányai (în limba română)
11.00-11.35	Locul instruirii dansului popular în învățământ Conferențiar: Gyalog László, coregraf (în limba maghiară)
11.35-12.10	Strigături în dansul popular românesc din Ungaria Conferențiar: Emilia Martin, muzeograf (în limba română)
12.10-12.45	Tradițiile muzicii populare la românii din Ungaria Conferențiar: Téglás Ferenc, muzicolog (în limba maghiară)
12.45-14.00	Masă
14.00-16.00	Program liber, cazare
16.00-17.30	Vizită la Școala de Arte din Giula
18.00	Cină

25 septembrie 2004, Micherechi, Casa de cultură

9.30-9.40	Deschiderea ședinței comemorative Teodor Martin, primarul din Micherechi
9.40-10.00	Activitatea lui Gheorghe Nistor și Teodor Covaci Film documentar
10.00-11.00	Luări de cuvânt: Sebő Ferenc, Tímár Sándor, Nagy Albert, Halmos Béla, Gheorghe Netea
11.00-11.15	Dezvelirea și sfîntirea plăcii comemorative Gheorghe Nistor – Teodor Covaci
11.30-13.00	Masă
13.15-13.45	Depunerea coroanelor de flori la mormintele lui Gheorghe Nistor și Teodor Covaci
14.00-16.00	Program cultural festiv cu participarea: Echipa de dansuri populare „Gheorghe Nistor” din Micherechi Echipa de păstrare a tradițiilor din Aletea Echipa de dansuri „Körös” din Giula Echipa de dansuri „Szeged” din Seghedin Echipa de dansuri „Balassi” din Bichișciaba Echipa de dansuri „Tímár Sándor” din Budapesta Echipa de dansuri a elevilor din Cenadul Unguresc Orchestrale Covaci, Téglás și Békés Banda

„Ca în Valea Timocului din nou să răsunе vocea rugăciunii în limba noastră maternă...”

Apel pentru ajutorarea românilor ortodocși din Valea Timocului, Serbia

Românii din Valea Timocului nu beneficiază de drepturile pe care de obicei le au minoritățile dintr-un stat democratic. Pe lângă faptul că reprezintă o comunitate compactă pe teritoriul Serbiei de est și sunt mai numeroși decât frații lor din Banatul Sârbesc, ei nu au dreptul folosirii limbii materne, școli și nici biserici unde să poată învăța și asculta liturgia în limba română. Cu toate acestea, ei nu renunță la lupta grea pentru păstrarea identității naționale românești. *Boian Aleksandrovic*, un tânăr român din Malainița, comuna Negotin, este Ipodiaton al Bisericii Ortodoxe Române dar nerecunoscut de Biserica Ortodoxă Sârbă. Este greu de crezut prin ce trece acest om pentru a sluji lui Dumnezeu și neamului din care face parte. El ține slujba în aer liber cum a făcut și pe data de 19 august a.c., cu ocazia sărbătoririi Schimbării la Față a Domnului, în Malainița, Valea Timocului sârbesc. Un număr mare de credincioși români participă la slujbele ținute de el, pentru moment sub cerul liber. Altarul lor este făcut din câțiva bolțari de beton în mijlocul unui câmp din satul preponderent românesc, Malainița. „Lumea întotdeauna mă întreabă: când o să fie biserică? Dar situația e grea aici, că aprobare încă nu am primit și mi se pare că o să așteptăm mult. Vine iarna și nu am unde să slujesc. Să nu slujesc toată iarna e multă vreme și mi-e frică ca credincioșii noștri să nu se departe de lucrul ăsta” – zice Boian Aleksandrovic într-o scrisoare trimisă la redacția Romanian Global News. El a depus cerere pentru construirea unei biserici dar aprobare încă nu a primit. Acum vede rezolvarea în construirea unei biserici de lemn pentru care nu are nevoie de aprobare din partea autorităților sârbe. Aceasta ar fi prima biserică românească din această regiune. Publicăm în continuare textul apelului și coordonatele la care poate fi contactat Ipodiatonul Boian Aleksandrovic.

Horia Bernea: Interior de biserică

Iubiți frați și surori,

Asociația pentru cultură a Rumânilor din Serbia „Rumâni ortodocși” cu sediul în Malainița, comuna Negotin, Valea Timocului, și-a luat ca prioritate să construiască în satul său prima biserică ortodoxă după vreo două sute de ani în care serviciul religios se va servi în limba română maternă a credincioșilor și care va fi sub jurisdicția Episcopiei Ortodoxe Române din Vârșeț și care este Episcopia tuturor românilor din Serbia.

În întreprinderea aceasta a noastră avem multe probleme și greutăți, însă cu ajutorul lui Dumnezeu și al Vostru ne vom lupta cu acestea, de aceea Vă rugăm să ne ajutați după posibilitățile Voastre.

Rugăm pe toți frații și surorile noastre, oriunde trăiesc sau de unde ar fi, să ne ajute financiar ca această operă binecuvântată de Dumnezeu să o realizăm cât mai repede, ca în Valea Timocului din nou să răsunе vocea rugăciunii în limba noastră maternă, care se va înălța până la Creatorul și până la strămoșii noștri în Împărăția cerului.

Care-L împrumută pe Dumnezeu, Dumnezeu nu-l va rămâne dator.

Însăși Domnul să Vă binecuvinteze și să vă dăruiască toate cele bune.

Contul nostru este următorul:

În dinari: 260-7006780032740-33

În valută: 54430000-4117578014

Conturile sunt la LHB bancă

La achitare notați: Asociația pentru cultură a Rumânilor din Serbia „Rumâni ortodocși” Malainița – donație pentru biserică

Semnează: Președintele Asociației, Bojan Aleksandrovic, Ipodiaton al Bisericii Ortodoxe Române din Valea Timocului

Adresa: Ipodiaton Boian Aleksandrovic, Naselje Gradiste 11, 19300 Negotin, Srbija

Datat: La Malainița, 20 august 2004

Sursa: RGN-Press

Incomode

Un lucru sau un fenomen este incomod atunci, când te deranjează, te supără, îți tulbură liniștea. Dacă vi s-a întâmplat așa ceva, scrieți-ne și le publicăm. Nu pentru a provoca pe oricine, ci pentru a învăța din aceste întâmplări!

Avocatul șovin

Deunăzi, m-a căutat la redacție o femeie mai în vârstă, originară dintr-un sătuleț bihorean. Primul lucru care m-a surprins a fost că vorbea românește. Foarte frumos vorbea românește. La prima vedere, am crezut că este din România, doar când mi-a zis pe nume m-am prins că „este de-a noastră”. Povestea ei era una adevărată și, totodată, șocantă.

După ce, cu mai bine de zece ani în urmă, îi murise mama, care a trăit în sătulețul cu pricina, mult timp nu s-a hotărât să vândă casa părintească, dar acum, ajunși și ea și soțul la bătrânețe, nu mai au puterea să întrețină și casa părintească. Deci, s-au hotărât să o vândă. Observând că în acest sat, care pe vremuri era aproape pur românesc, în ultimul timp apar tot mai mulți cumpărători de naționalitate maghiară care provin din România, ei s-au hotărât să vândă casa numai unei familii românești, întărind și prin aceasta caracterul românesc al satului natal. A și apărut cumpărătorul român, unul serios, care cunoștea bine satul pentru că avea pe acolo rude. Am crede că povestea s-a terminat cu „happy end”, dar n-a fost să fie așa...

Vânzătorii, având totuși de a face cu un cumpărător cu cetățenie străină, s-au interesat de la consăteni asupra avocatului potrivit pentru a face contractul de vânzare-cumpărare. Au și primit adresa domnului avocat dintr-un oraș apropiat, specializat în „cetățeni străini”. Omul dreptății, însă, după ce i-a primit, a încasat taxa de consultație, apoi le-a spus scurt și concis: nu încheie astfel de contracte pentru români din România. Domnul avocat le-a mărturisit cu sinceritate vânzătorilor și cumpărătorului că el nu e dispus să sprijine stabilirea în Ungaria a nici unui român.

Personajele noastre au ieșit din biroul avocatului abătute și încurcate. Descurajarea cumpărătorului a întărit însă hotărârea neclintită a vânzătorilor: „Acum, cu siguranță, nu voi vinde casa decât unui român”, a concluzionat cu fermitate proprietara.

După ce am ascultat această relatare tristă, tot n-am înțeles cu ce pot eu s-o ajut. „Nu vreau altceva”, îmi spunea doamna, „decât să aflu numele și adresa unui avocat de origine română de la noi, care, cu siguranță, nu ne va trata jignitor, ca acel avocat șovin, care, totuși, a încasat fără remușcări taxa de consultanță.” Slavă Domnului, sunt printre românii din Ungaria și avocați! Cine știe, poate în viitor va fi mare nevoie de ei...

Acum procesul de vânzare-cumpărare este deja în fază avansată.

-iova-

Așteptăm scrieri pentru

CALENDARUL ROMÂNESC 2005

Stimați Cititori, dragi Colaboratori, la fel ca în anii trecuți așteptăm și în aceste săptămâni scrieri pentru calendarul pe anul viitor. Vă rugăm să ne trimiteți interviuri, studii, scurte articole, fotografii care sunt de larg interes și care se potrivesc unei publicații antologice cum este CALENDARUL ROMÂNESC.

Așteptăm scrierile Dumneavoastră până la data de **31 octombrie a.c.** pe adresa Foi și vă mulțumim anticipat, contând pe colaborarea oricărui Cititor.

Pentru înlesnirea muncii de redactare ar fi util ca, în limita posibilităților, textele să ajungă la redacție pe dischetă sau e-mail: foaia@axelero.hu.

- va -

Botezul, dovada credinței în Isus Hristos

Înainte de a se înălța la cer, Isus Hristos Fiul lui Dumnezeu a lăsat o misiune specială celor unsprezece ucenici, aceea de a propovădui Evanghelia la orice făptură, pentru ca în urma acestei propovăduiri oamănii să-L accepte pe Isus Hristos în viața lor și să se boteze.

Botezul este de fapt mărturia unui cuget curățit de Duhul lui Dumnezeu și confirmarea lui Dumnezeu că cel ce se botează, din momentul depunerii mărturiei, intră în familia Tatălui din Ceruri. A face parte din familia Lui, cred că este cel mai extraordinar lucru care-l poate favoriza pe un pământean.

Lumea în care noi trăim este dominată de puterea întinericului, iar diavolul, care este reprezentantul acestei puteri, are ca scop distrugerea definitivă a ființei umane. A face parte din familia lui Dumnezeu înseamnă a intra sub o protecție divină, a intra în directă atenție a Duhului Sfânt care are rolul să apere și să conducă

destinele poporului Lui până la sfârșitul veacurilor.

Fără această protecție divină este imposibil a face față atacurilor celui rău, de aceea toți cei care sunt conștienți de acest lucru alergă la Isus Hristos Fiul lui Dumnezeu, crezând în El și făcând ce-a făcut El. La vârsta de 30 de ani Isus a coborât în apa Iordanului, spunându-i lui Ioan botezătorul ca să-L boteze.

Trei tinere din biserica noastră, Biserica Penticostală „Betel” din Micherechi, au decis ca duminică, în data de 19 septembrie 2004 să calce pe urmele lui Isus, ascultând porunca divină exprimată prin Scripturi. *Anica Bara Varga, Simona Forogău și Adriana Forogău*, într-o zi frumoasă însoțită au făcut legământ pentru toată viața cu Tatăl Ceresc în noul baptistier pe care membrii bisericii „Betel” l-au construit. Mulțumim pe această cale tuturor celor care au contribuit atât financiar cât și cu forță de muncă, în special Primăriei din Micherechi și dorim ca Dumnezeu să-i binecuvânteze.

Candidatele de botez împreună cu pastorul lor

Simona Forogău

Adriana Forogău

Anica Bara Varga

Această duminică va rămâne ca una dintre cele mai frumoase zile de sărbătoare a bisericii noastre, când oaspeți din America, Italia și România au slujit Domnului împreună cu noi. Pastorul bisericii noastre *Adrian Onufrei* din Portland (Oregon, SUA) a oficiat botezul în apă și a vestit Cuvântul Domnului. Fratele *Franko* din Milano, Italia a dat câteva îndemnuri în limba română, bucurându-se și el alături de noi. Au mai

participat la lucrarea de slujire în vestirea Evangheliei fratele păstor *David Mărgăian* și fratele presbiter din Oradea *Gabi Stranici* care de altfel au slăvit pe Domnul și cu cântări atât în limba română, cât și în limba maghiară.

Fratele *Gabi Suciu* și *Daniel Bodog* de la Biserica Tabor, Oradea, fiind invitați, în mod special, de familia Forogău, au slăvit pe Domnul prin cântări. La fel și niște tineri, frații *Vaida* de la biserica Penticostală nr. 1

din Micherechi au dat și ei slavă Domnului. La acest eveniment am avut onoarea să fim vizitați și de primarul comunei noastre, *Teodor Martin* care a avut și el un cuvânt de salut pentru biserica noastră.

Cred că acest eveniment va rămâne în memoria tuturor celor care au fost prezenți atât din America, Italia, România, Ungaria, cât și a consătenilor noștri, cărora le mulțumim pentru participare.

Viorel Bogdan

Treptele credinței

După slujbă, un tânăr s-a apropiat de preot și l-a întrebat:

– Părinte, îmi dați binecuvântare să mă duc mâine cu colegii mei la un film? Am terminat sesiunea și vreau să mă relaxez puțin.

- La ce film vreți să mergeți?
- La o comedie.
- Dacă ții mult să mergi, du-te.

Tânărul s-a îndepărtat. Paraclisierul, care în tinerețea sa fusese frate de mănăstire, auzind cuvintele părintelui, s-a smintit:

- Vai, părinte, cum îl lăsați să își piardă timpul?
- Nu e treaba ta.
- Totuși, nu vă e frică de Dumnezeu?
- Nu ești tu duhovnicul lui, ci eu. De câteva luni vine la biserică și e din ce în ce mai râvnitor. Nu trebuie să privească credința ca pe un jug sufocant. Trebuie să urce pe fiecare treaptă, nu poate ajunge direct la capătul drumului. Peste câțiva ani sau poate chiar peste câteva luni poate că va renunța de bună-voie să meargă la comedii. Se va folosi mai mult dacă va urca pe treapta următoare la momentul potrivit, nu când îi impune eu.
- Nu vă înțeleg.
- Uite, îți dau un exemplu. Tu ascultă la tine acasă muzică religioasă?
- Da, cum să nu. Uneori ascult până suprasolicite casetofonul.
- Aici vroiam să ajung. Și atunci, îți mai pui muzică?
- Nu, să nu-l stric.
- Așa e și cu sufletul. Cum să-ți explic mai simplu? Sufletul e ca un stomac. Dacă îi dai hrană duhovnicească tot timpul, fără să îi dai timp să digere ce mănâncă, face indigestie. Toate trebuie făcute cu măsură.

— — —
Era cineva care vâna prin pustie dobitoace sălbatice și lăcștal l-a văzut pe avva Antonie glumind cu frații și s-a smintit. Iar bătrânul, vrând să-l încredințeze pe el că trebuie câte puțin să se pogoare fraților, i-a zis lui: „Pune săgeata în arcul tău și întinde-l”. Și a făcut așa. Și i-a zis lui: „Întinde iarăși”. Și a întins. Și iarăși i-a zis: „Întinde-l”. Și a zis lui vânătorul: „De îl voi întinde peste măsură, se frânge arcul”. Zis-a lui bătrânul: „Așa și la lucrul lui Dumnezeu: dacă peste măsură vom întinde cu frații, degrabă se rup. Deci trebuie câte puțin și câteodată a ne pogori fraților”. Acestea auzind vânătorul, s-a umilit. Și mult folosindu-se de la bătrânul, s-a dus. Și frații, întărindu-se, au mers la locul lor.

(Din „Patericul mirenilor, Pilde pentru secolul XXI” de Danion Vasile)

Cununie la Giula

Tinerii *Maria Rocsin* din Giula, originară din Micherechi și *Pekárik Zsolt* din Kondoros și-au mărturisit credința veșnică în fața preotului, a rudelor și prietenilor. Cununia religioasă ortodoxă a celor doi a avut loc sâmbăta trecută, 18 septembrie, în Catedrala Episcopală Sf. Nicolae din Giula. Ceremonia a fost oficiată de părintele vicar *Pavel Ardelean*. Nașii tinerilor căsătoriți au fost *Ioan* și *Ana Martin* din Micherechi.

- e -

Patriarhul Alexandriei și-a pierdut viața într-un accident de elicopter

Patriarhul Alexandriei și al întregii Africi, *Petros al VII-lea*, în vârstă de 55 de ani, și-a pierdut viața, la 11 septembrie, după ce elicopterul militar la bordul căruia se afla, împreună cu alte 16 persoane, printre care fratele său *Ghiorghios Papapetrou* și doi mitropoliți ai Bisericii de Alexandria, s-a prăbușit în Marea Egee, relatează AFP. Potrivit unor surse aeroportuare, elicopterul, care a decolat de la Atena cu destinația Muntele Athos, nordul Greciei, a dispărut, în prima fază, de pe ecranele radar. Ministerul grec al Marinei Comerciale a afirmat că echipele de salvare au localizat resturile aparatului în mare. Acestea au fost identificate la 5,5 mile marine, în largul Peninsulei Chalcidice. „Este o tragedie. Știu că Petros al VII-lea se îndrepta spre Muntele Athos, loc sfânt al creștinătății ortodoxe, unde urma să efectueze prima sa vizită oficială ca Patriarh, după un sejur petrecut în Grecia”, a declarat Patriarhul orașului Alexandroupolis, *Anthimos*.

Vestea morții Patriarhului Petros a îndurerat profund întreaga lume ortodoxă, primele reacții venind din partea ierarhilor greci. Astfel, Patriarhul Ecumenic *Bartolomeu*, care se afla la Bruxelles, și-a exprimat „profunda durere” față de pierderea unui „patriarh activ și totodată frate milostiv al grecilor și al popoarelor africane, care lasă în urma sa o importantă operă misionară pe continentul african”. Primul-ministru grec, *Costas Karamanlis*, a deplâns moartea tragică a Patriarhului Petros și a celorlalți 16 ocupanți ai elicopterului și a ținut un minut de recu-

Al doilea ca întâietate, după Patriarhul Constantinopolului

Sanctitatea Sa Petros al VII-lea, Papă și Patriarh al Alexandriei și al întregii Africi, s-a născut în 1949, în localitatea Sihari, din Cipru. La 12 ani a intrat în Mănăstirea Mahaira, din Cipru, ca monah. A fost licențiat al Facultății de Teologie din Atena, pe care a absolvit-o în anul 1978. În 1980 a fost numit episcop în Africa de Sud, apoi, pe măsura ascensiunii sale pe scara ierarhică, a ajuns Mitropolit al Camerunului și întregii Africi Occidentale, în 1994. Petros a fost înscăunat ca Patriarh de Alexandria, al doilea ca întâietate după Patriarhul de Constantinopol, la 21 februarie 1997, după ce a slujit o mare parte din viață și a parcurs treptele ierarhiei bisericești în țări din Africa. Vorbea fluent greaca, engleza și araba și făcea parte din Consiliul Bisericilor din Orientul Mijlociu și din Consiliul Panafrican al Bisericilor. Petros al VII-lea a fost cel mai tânăr ierarh cu un asemenea grad.

legere în memoria „victimelor acestui accident tragic și fulgerător”. Totodată, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe din Cipru s-a declarat „profund șocat” și a exprimat „tristețea sa adâncă pentru moartea Patriarhului”, cerând preoților din bisericile de pe întreg cuprinsul țării să țină slujbe de pomenire.

În luna septembrie a anului trecut, Biserica Ortodoxă Română l-a primit ca oaspete de seamă, la invitația Patriarhului *Teoctist*, pe Prea Fericitul Părinte Petros al VII-lea. Orașul București, Mănăstirea Recea și pelerinajul din Maramureș au constituit punctele centrale ale primei vizite oficiale a Sanctității Sale în România. De asemenea, printr-o ceremonie specială organizată la Palatul Cotroceni, președintele României, *Ion Iliescu*, i-a acordat Patriarhului Alexandriei decorația „Steaua României în grad de Mare Cruce”. Prea Fericitul Părinte Petros al VII-lea i s-au recunoscut meritele deosebite în misiunea depusă în Africa și grija pentru comunitățile românești din acest continent. Vizita în România a delegației alexandriene conduse de Petros al VII-lea, Papă și Patriarh al Alexandriei și întregii Africi, a contribuit la întărirea relațiilor frățesti dintre cele două Biserici Ortodoxe surori și a reprezentat un nou moment de reafirmare a comuniunii ortodoxe.

Înaltul prelat al Bisericii Ortodoxe a fost înmormântat la 15 septembrie, în biserică ortodoxă Sf. Gheorghe din capitala Egiptului.

Sursa: *Birourile de presă ale Patriarhiei și Arhiepiscopiei Bucureștilor*

O parte din lemnul Sfintei Cruci la Iași

Anul acesta, cu prilejul sărbătorii Cuvioasa Parascheva de la 14 octombrie, va fi dus la Iași un fragment din lemnul Sfintei Cruci pe care a fost răstignit Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Prețiosul odor va fi adus de la mănăstirea Veria, de către IPS Mitropolit Panteleimon de Veria, Nausa și Kampania.

Crucea pe care a fost răstignit Hristos a fost descoperită de împărăteasa Elena. În urma unei campanii de căutare, inițiată de

împărăteasa bizantină, au fost descoperite trei cruci în zona Golgotei. Prin învierea minunată a unui mort ce fusese atins de cele trei cruci a fost descoperită Crucea Mântuitorului.

În prezent, fragmente din lemnul Sfintei Cruci pe care a fost răstignit Mântuitorul se află în Biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim, la Roma, Constantinopol, Veria și în Muntele Athos.

Fani O-Zone la Chitighaz

Trei frați, *Nora, Ioan și Mariana Ardelean* din Chitighaz, s-au dovedit a fi cei mai rapizi fani ai trupei O-Zone, care ne-au trimis prin poșta electronică textul melodiei „Despre tine”. Astfel, acești trei tineri sunt câștigătorii cadourilor redacției noastre care constă în pachete de rechizite școlare. Felicitări!

Mai jos publicăm textul melodiei O-Zone, scandată aproape în toată Europa.

O-Zone

Despre tine

Mă trezesc cu tine-n gând
Despre tine vreau să cânt
Melodia mea de dor
Care place tuturor.

Nu răspunzi la SMS
Eu îți scriu atât de des
Poate m-am purtat urât
Dar să știi că te-am iubit.

Refren(2x):
Mă înec în ochii tăi, lal-la-lei
Plânge lumea după ei, lal-la-lei
Ești un înger pe pământ
Despre tine cânt și zi și noapte, lal-la-lei.

Dacă mergi cu mine-n vis
Am să te învăț să râzi
Și-am să-ți cânt până în zori
Cântecelul meu de dor.

Refren

Știri muzicale

O-Zone a fost parodizat

Odată cu popularitatea câștigată în toată Europa, O-zone s-a ales și cu o parodie la melodia „Dragostea din tei”. Aceasta poate fi ascultată pe site-ul www.muzicabuna.ro.

Acuzați că au furat „Dragostea din tei”

Odată cu celebritatea dobândită peste noapte, O-Zone s-a pricopsit și cu o serie de scandaluri, în legătură cu paternitatea hitului „Dragostea din tei”. *Bogdan Popoiag*, membru al trupei UNU, susține că el este adevăratul compozitor al succesului internațional „Dragostea din tei”, și nu *Dan Bălan*.

Pentru a-și intra în drepturi, acesta l-a dat în judecată pe *Dan Bălan*, liderul formației O-Zone și pe *Dan Popi*, director general al Media Services, producătorul din România al celor trei băieți de la Chișinău. Să fi izbucnit scandalul din cauză că se aude prin târg că prima tranșă din drepturile de autor pentru cei de la O-Zone a fost de 500.000 de euro?

O-Zone au pătruns pe piața din România cu piesa „Numai tu”, promovată fără succes de Media Services. Casa de discuri le-a mai acordat o șansă, contactându-i pentru o colaborare pe *Marius Moga* și pe băieții de la UNU, de la studioul MOF Records. Cu ajutorul lui *Bogdan Popoiag*, de la UNU, O-Zone înregistrează primul mare succes, „Despre tine”. Pentru că era necesară apariția unui album O-Zone, se cerea un nou hit.

Bogdan Popoiag e unul dintre cei mai râvniți oameni de studio ai momentului din România. A fost compozitor la studiourile lui *Marius Moga* și *Hi-Q* (MOF Records), iar acum are propria firmă de producție muzicală. A lucrat pentru Akcent, Loredana, Hi-Q, Blondy, *Andreea Bălan*, *Anna Lesko*, TNT, La Familia, Sistem.

LIMBA NOASTRĂ

Știți să scrieți corect românește?

Exerciții și soluții gramaticale

CÂTEODATĂ — din când în când, uneori
CÂTE O DATĂ — dată calendaristică
— dată a unei probleme;
— în opoziție cu de două ori/de mai multe ori
CÂTE O DATĂ? — numai interogativ sau exclamativ, în corelație cu câte azi? câte azi! sau câte acum? câte acum!

I. Completați spațiile libere cu formele de mai sus, motivând alegerea făcută.

1. Stau și-mi aduc aminte ce vremuri și ce oameni mai erau în părțile noastre pe când începusem a mă ridica băiețuș la casa părinților mei. ...

(*Ion Creangă – Povești, amintiri, povestiri*)

2. La fiecare dintre băieții să-i dai numai voie să meargă în oraș. Ceea ce mă intriga era faptul că noi primeam doar zaharicale, iar ei primeam de nenumărate ori. Trebuie să-l scoateți la plimbare toată săptămâna, dar numai pe zi.

(*Apud Dorin N. Uritescu și Rodica Uță-Uritescu – Aspecte ortografice controversate*)

3. – În lucrare este bine să consemnezi istorică, fie că este vorba de o răscoală, fie că este vorba de o bătălie celebră. mă cuprindea un dor nestăvilit de casă. Din când în când verifică, pentru mai multă siguranță, a problemei.

(*Apud Dorin N. Uritescu și Rodica Uță-Uritescu – Aspecte ortografice controversate*)

4. prea arare... / A târziu când arde lampa, / Inima din loc îmi sare...
(*M. Eminescu – Poezii*)

5. Aceia, fătul meu, sunt boierii cei bogați, care fac ospete, dar numai ei pe ei se omenesc și se ospătează.

(*Apud – I. P. Necula – Ortografia prin imagini și comparații, partea a III-a*)

6. Mama-mi spune de-o întreb: a cui-s, mamă?

Zburătoru-ți este tată și pe el Călin îl cheamă.

(*M. Eminescu – Poezii*)

7. Ploua întruna și bătea un vânt iute și rece care aducea nori albi, din care săgetau ace de gheață.

(*M. Sadoveanu – Povestiri*)

II. Alegeți forma ortografică impusă de context.

1. Vine-mi dorul (câteodată, câte o dată) / Să mă sui la munți cu piatră.

(*Flori alese din poezia populară*)

2. Umblă Mara prin lume, aleargă sprintenă, se tânguește cu oamenii, se mai ia și de cap (câte o dată, câteodată), plânge și se plânge c-a rămas văduvă.

(*I. Slavici – Mara*)

3. Când trebuia (câteodată, câte o dată), sâmbăta după-amiază, să ne cetească din poveștile lui Creangă, ne privea întâi blând...

(*M. Sadoveanu – Amintiri literare*)

4. Sergentul zice, cam tulburat, neștiind ce se facă: – Așa-i vine (câte o dată, câteodată). Răcnește ca un surd.

(*M. Sadoveanu – Povestiri*)

5. Îl văd ca altădată: nalt, bine legat, zâmbind cu bunătate, încruntându-se (câte o dată, câteodată), însuflețindu-ne cu respect nemărginit.

(*M. Sadoveanu – Anii de ucenicie*)

6. Am dat numai (câteodată, câte o dată) învoire în oraș, deși puteam da de mai multe ori fiecărui elev. Profesorul zăbovea la (câte o dată, câteodată) istorică mai mult decât la altele. De cele mai multe ori din coșul cu fructe a luat ea, iar ceilalți copii, mai simțiți, au luat doar (câteodată, câte o dată) fiecare. Vei da băieților (câteodată, câte o dată), iar fetelor de câte două ori doza de medicamente, pe care am prescrip-o. Îmi amintesc (câte o dată, câteodată) pe care ei o uitau în legătură cu istoria noastră medievală. Deși informația era bogată, lipsa (câteodată, câte o dată) mai puțin cunoscută cercetătorilor. Știa să folosească, la nevoie, (câte o dată, câteodată) a problemei a cărei importanță pentru rezolvarea acesteia nouă ne scăpa.

(*Apud Dorin N. Uritescu și Rodica Uță-Uritescu – Aspecte ortografice controversate*)

Soluție:

I. Câteodată – în 1, 3, 4, 5, 6, 7; câte o dată – în 2, 3
II. Sunt corecte formele: câteodată – în 1, 2, 3, 4, 5; câte o dată – în 6

Scorpions se întorc în România

Legenda vie a rock-ului mondial, trupa Scorpions va concerta din nou la București, eveniment care va avea loc pe 8 octombrie, la Sala Polivalentă.

La fel de fresh ca acum trei decenii (trupa a luat ființă în 1972), dovadă noul album de studio al grupului, „Unbreakable”, care se bucură de un imens succes la ora actuală, Scorpions se află la a treia vizită în România. Grupul de origine germană a mai concertat în 1993, pe Stadionul Victoria (Complexul Dinamo), iar acum doi ani, trupa a fost printre capetele de afiș la „Cerbul de Aur”.

ISTORIA INVENȚIILOR

Cine a inventat...
blue jeans?

Este cel mai faimos articol de îmbrăcăminte și a fost inventat de către Levi Strauss. Levi a emigrat din Germania în Statele Unite în 1874 și a petrecut câțiva ani la New York învățând și făcând comerț cu postavuri. În același timp, în California a izbucnit „goana după aur” și a apărut o nevoie foarte mare de produse care să susțină această activitate. El părăsește New York-ul și se mută în California împreună cu sora și cumnatul său. Își deschide un magazin cu unelte pentru mineri, în care a adus și un balot de pânză foarte rezistentă, intenționând să o vândă celor care vroiau să-și confecționeze coviltire sau corturi. La scurt timp, un comerciant îl vizitează și se interesează de această pânză. Îi spune lui Levi că ar trebui să producă pantaloni din această pânză, pentru că erau foarte utili celor care căutau aur în mine. Așa că Levi Strauss a început să producă pantaloni care au avut un succes nemai-pomenit printre mineri. Singura obiecție a acestora era că pantalonii respectivi erau foarte aspri. Strauss a înlocuit pânza cu o altă mai moale, denumită „pânză de doc” pe care a adus-o din Franța, dintr-

o localitate numită „de Nime”.

Numele de „jeans” vine de la denumirea dată de marinarii din Genova, pentru că din această pânză se confecționau uniforme lor. Denumirea de „blue” (albastru) a fost dată pentru că pânza din care se confecționau acești pantaloni era vopsită în albastru (culoare care se obținea ușor din niște plante foarte răspândite în USA și Canada). O altă problemă foarte mare însă la acești pantaloni erau buzunarele pentru că se rupeau foarte repede.

Un client numit Jacob Davis a avut ideea de a folosi capse care să prindă buzunarele de pantaloni mai bine. Davis a vorbit despre această idee lui Levi Strauss și împreună au patentat-o în 1872. Astfel că, Strauss a început să producă acești pantaloni folosind capse din cupru. În 1886, Levi a cusut o etichetă din piele pe pantaloni care reprezenta imaginea a doi cai care trag în părți opuse de o pereche de „blue jeans”. Acesta arată cât de rezistenți sunt pantalonii făcuți de Levi Strauss. Blue Jeans au ajuns celebri datorită filmelor despre cowboy, făcute la Hollywood.

APEL

Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria organizează un concurs pentru elevii școlilor românești din Ungaria cu titlul „Tezaur românesc”

Scopul acțiunii:

Formarea și păstrarea sentimentului de identitate românească

Teme și domenii:

- Istoria românilor din Ungaria, date de istorie locală a comunităților românești
- Personalități culturale din trecutul și prezentul naționalității românești din Ungaria
- Istoricul organizațiilor și instituțiilor românești de ieri și de azi (biserica, școală, asociații, uniuni, autogovernări)
- Tradiții și obiceiuri românești din Ungaria
- Moșteniri de înțelepciune populară: proverbe, zicători, ghicitori, snoave

Locul de desfășurare:

Sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, 5700 Giula, str. Doja nr. 8.

Data concursului:

29 octombrie 2004, la ora 10.30

Echipele vor fi alcătuite din câte 5 elevi, din clasele 5–8. Înscrierile la concurs se pot face până la 20 octombrie 2004, pe adresa Institutului (5700 Giula, str. Doja nr. 8.)

Concursul este sprijinit de către Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” și Autogovernarea Minoritară Română – Sectorul II, Budapesta.

Tuturor participanților le dorim mult succes!

Dr. Maria Berényi, directoare

Liceul Românesc împlinește 55 de ani

Conducerea Liceului „N. Bălcescu” va sărbători, în data de 20 noiembrie, 55 de ani de la înființarea instituției. În program vor figura spectacole culturale, expoziții, întâlnirea diferitelor pro-

Organizatorii solicită ajutorul tuturor foștilor profesori și elevi să contribuie la reușita acestei manifestări prin trimiterea fotografiilor, documentelor care amintesc de anii școlari, materiale care ar putea fi expuse în

cadrul unei expoziții. Materialele sunt așteptate pe adresa liceului (5700 Giula, str. Liceum nr. 2), pe numele directoarei *Maria Gurzău Czeglédi*, până la sfârșitul lunii octombrie.

- e -

Liceul „N. Bălcescu” pe Internet
www.balcescu.sulinet.hu

Computer Store, visul realizat al unui tânăr român

Tânărul micherechean *Ioan Ruja* își dorea de ani de zile să aibă un magazin de calculatoare. După absolvirea Liceului „N. Bălcescu”, Ioan și-a continuat studiile la Facultatea „Gábor Dénes” din Bichișciaba, unde a terminat ca inginer informatician. În zilele trecute și-a văzut visul cu ochii. La 13 septembrie a avut loc inaugurarea magazinului Computer Store din Giula, despre care Ioan mi-a povestit mai amănunțit.

– De unde a venit ideea să deschizi un magazin de calculatoare?

– După terminarea facultății, am lucrat la o întreprindere unde bineînțeles m-am ocupat cu calculatoare. Cât timp am lucrat acolo, am învățat foarte multe lucruri pe care acum le folosesc zi de zi. La această întreprindere am avut un coleg cu care m-am înțeles foarte bine. Împreună cu acest coleg al meu, pe nume *Juhász István*, am deschis acest magazin.

– Ce le oferiți clienților?

– Cei care intră în acest Computer Store, trebuie să știe că aici nu găsim doar un magazin, ci și de servicii. Adică se găsim aici de toate: calculatoare, tot ce trebuie la un calculator și deservirea acestora. Deservirea se va începe de la 1 octombrie cu un

specialist, cu care am lucrat împreună la firma despre care vorbeam. La solicitarea cumpărătorului, facem transportul calculatoarelor la domiciliu. Aici, în oraș, acest lucru e pe gratis. Sunt cumpărători, care ne cer ca să le și instalăm calculatorul. Bineînțeles, se poate cumpăra la noi și în rate. Cred că pot să spun liniștit că facem totul pentru clienți. La noi se mai pot face fotocopii, imprimări și multe alte servicii de care au nevoie clienții noștri.

– Aveți și legătură la internet?

– Da. Deocamdată avem trei calculatoare, pe care este internet și vin tineri care vor să se intereseze despre unele lucruri. Cu timpul vom lărgi această posibilitate cu mai multe calculatoare.

– Tu ești din Micherechi.

Juhász István și Ioan Ruja, proprietarii magazinului

De ce nu acolo ai deschis acest magazin?

– Sincer să fiu m-am gândit și la acest lucru, dar încă nu e așa de mare căutarea calculatoarelor ca să fi făcut un magazin. Într-adevăr, cu colegul meu ne-am gândit ca, odată cu trecerea timpului să deschidem și acolo un Computer Store mai mic. Dar acest plan mai durează ceva timp.

– Până acum ce părere ai despre magazinul vostru?

– Prea multe nu pot să zic. Abia de o săptămână am deschis. Doar acum încep să ne cunoască oamenii. Deocamdată nu ne-am făcut nici prea mare reclamă. Dar în curând se va putea citi despre noi în ziare și auzi la radio. Cu toate acestea, eu sper că va fi o întreprindere bine reușită și vom fi pe zi ce trece tot mai cunoscuți. Pot să zic că acest magazin de calculatoare este cel mai ieftin din împrejurimi. Scopul nostru este ca să ne vindem marfa și am vrea ca să ținem aceste prețuri. Ne vom

vom ști dacă le convine oamenilor sau nu. Bineînțeles, avem lucruri de calitate chiar dacă sunt mai ieftine.

– Ce planuri mai ai în viitor?

– Următorul lucru de făcut este ca să merg pe la diferitele oficii, birouri, școli, licee, etc., ca să știe despre noi cât mai mulți. Să le prezentăm oferta noastră, să ne facem atractivă marfa. Acum avem aici un student, care își face practica la noi. Eu știu cât de bine este când cineva te ajută și îți arată ce cum trebuie să faci. Când eram student, am avut un profesor foarte bun care

Multiculturalitate și identitate etnică în Bazinul Tisei Superioare

Expoziție de fotografie la Institutul Cultural al României de la Budapesta

Joi, 16 septembrie, Institutul Cultural al României și-a deschis porțile pentru iubitorii culturii românești. Și în această stagiune, Institutul Român ne va prezenta bogate și diverse programe culturale românești, ne-a informat directorul Institutului, *Mircea Opriță*, în discursul de deschidere a stagiunii 2004–2005.

Această primă întâlnire s-a făcut cu sprijinul și concursul Muzeului Județean din Satu-Mare. Oaspeții veniți din Satu-Mare au fost: *dr. Viorel Ciubotă*, director general al muzeului satmărean, *Tóth Zoltán*, muzeograf, *Mircea Zelea*, fotograf, autor al unor fotografii expuse și *Czakó Ioan*, de asemenea fotograf.

Pe pereții sălilor Institutului Cultural au fost expuse peste o sută de imagini fotografice realizate pe parcursul a trei ani (2000, 2001, 2002) în spațiul geografic

vast și complex al bazinului Tisei Superioare de pe teritoriul României, Ungariei, Ucrainei și Slovaciei. Aceste imagini au fost rezultatele unui program de cercetare pluridisciplinară care a abordat problematica multiculturalității și identității etnice într-un spațiu al interferențelor și interculturalității, în care conviețuirea etnicilor români, maghiari, germani, ucrainieni, slovaci, romi, etc. a generat un univers de viață multiculturală.

Expoziția a fost vernisată de domnul director general al muzeului satmărean *dr. Viorel Ciubotă*. Domnia sa ne-a vorbit despre munca cercetătorilor din România și din încă patru țări, care timp de trei ani au străbătut și cercetat 54 de localități din acest vast spațiu geografic, realizând peste o mie de imagini fotografice structurate pe șase mari domenii:

religie, ocupație, meșteșuguri, arhitectură, port popular, obiceiuri.

Ca o concluzie, nu numai a imaginilor fotografice expuse dar și a acestor cercetări pluridisciplinare se demonstrează încă o dată respectul față de valorile celuilalt: „înseamnă a adopta perspectiva celuilalt sau a accepta de comun acord, viziunea asupra principiilor existențiale, ori pur și simplu cotidiene... La formarea pluralismului cultural participă cultura fiecărei etnii, rezultând o sinteză a valorilor multiculturală, la producerea căreia au contribuite toți cei care alcătuiesc acel spațiu”.

Așa cum spunea marele filozof român Constantin Noica, „ca orice ființă pe lumea aceasta, un popor este o bună închidere ce se deschide”.

Mihai Felician Cozma,
București

strădui să nu majorăm prețurile, pentru că vrem să vindem cât mai multe lucruri. Au fost câțiva care au fost uimiți de prețurile noastre. Se mirau că toate sunt mai ieftine decât în celelalte magazine. Ne bucurăm când auzim astfel de păreri, pentru că așa

m-a învățat aproape toate lucrurile în legătură cu calculatoarele și aceste informații îmi prind acum foarte bine. De mic copil m-au interesat calculatoarele și mă bucur că astăzi am ajuns să am un magazin, să-mi văd visul împlinit.

-laura-

Filmul unui regizor român din Ungaria despre Delta Dunării Cât cuprinde un cadru...

Numele lui Cornel Mândruțau nu e necunoscut pentru românii cinefili: în ultimii ani, peliculele tânărului regizor din Ungaria, ce s-au bucurat de succes cu ecouri internaționale, au fost prezentate și în România. Titlurile din filmoteca sa, care merită să fie amintite, sunt: *Szép napok* și *A 78-as Szent Johannája*. Primul a câștigat *Leopardul de argint* la festivalul de la Locarno, în 2002, și alte premii la Bruxelles, Sofia și Angers. Al doilea, un film-operă, a fost inclus direct în programul celor Două Săptămâni Regizorale de la Cannes, în 2003. În interviul recent, care poate fi citit pe Internet, portalul *film.hu*, regizorul (născut în 1975, licențiat în 1998) mărturisește că filmul la care lucrează în prezent are ca fundal de desfășurare Delta Dunării. După spusele sale, Mândruțau a ajuns în Deltă „absolut din întâmplare”, iar locurile i s-au părut unice, de neasemuit, ceea ce l-a vrăjit fiind, mai ales, faptul că peisajul „depășește orice tipar al înțelegerii”. Regizorul nu s-a sfiit să declare: „Pentru mine, a filma în România înseamnă un lucru benefic, mă simt, cumva, autentic, deoarece eu sunt pe jumătate român”. Mai mult, când *film.hu* precizează că: „în conștiința maghiară, în ceea ce-i privește pe români, există o relație particulară”, Mândru-

țau explică: „Nu e vorba, propriu-zis, de o relație, ci de o compensare a conjuncturilor istorice. Și nu mă gândesc aici numai la momentul Trianon, ci și la secolele anterioare acestuia, când ungarilor, în proporție minoritară în Transilvania, erau stăpânii locurilor iar românii majoritari scurtau pământul pentru ei. Cu aceste moșteniri istorice ne luptăm până azi și, în fond, nu despre o relație antitetica între cele două popoare e vorba. E o chestie de interpretare, însă politica manipulează, construind pe interpretări”.

Despre filmul în curs de realizare, regizorul destăinuie că, de fapt, e gândit în genul științifico-fantastic, căci zona Deltei „se prezintă ca o evadare din ceva. Este un loc necunoscut. Nu e Pusta, nu e Deșertul, nu e Marea, nu e Pădurea, nu e Orașul... Deșertul, marea, orașul, acestea sunt toposuri cunoscute. Când bace Miki (regizorul Jancsó Miklós, și el de origine română – *nota aut./trad.*) și-a situat în pustă acțiunea filmului *Szegénylegények* (Feciori săraci), spectatorul a realizat cu consternare că acest topos *există*. Multe spații *EXISTĂ*: păduri dese, orașe mari, târguri, – pe unul dintre aceste spații îl localizezi, îl identifici. Delta unui râu nu poate fi, deocamdată, identificată, percepută, e necunoscută spectatorului de film. Simt că acest topos are legi specifice, de care, eu, ca om de film, sunt chemat să mă ocup. Și e înfricoșător de incitant să descoperi semnificațiile unui astfel de loc”. Mândruțau consideră zguditor momentul în care un locuitor al Deltei se întâlnește cu un intrus, când fiecare dintre cei doi își duce, până în acel moment, viața după un anumit cod de reguli (regulile Apusului – regulile Răsăritului, regulile naturii – regulile civilizației). În primul rând, deoarece simte că el însuși este o personalitate

duală „fiind o parte român, o parte maghiar, cu trecut istoric, cu tot... Și, într-adevăr, adesea duc cu mine însumi o luptă lăuntrică”. Dar regizorul, în filmul său, nu dorește să comprime această confruntare intimă într-un singur personaj, ci împarte propria-i forță duală între doi frați. „Relația personală existentă între doi frați mi se pare firească, o simt, vine, cumva, din mine. Și între cei doi frați îmi închidui o dragoste. Dragostea dintre doi frați este, în esența ei, pură dragoste: nu poartă în ea o perspectivă, copii, casă. Nu are viitor. Iar subiectul ca atare e capabil să producă materie de tragedie greacă... Deci, există un băiat care, în copilărie, printr-un fel de reacție de protecție maternă, din grijă,

din strategie, e scos din lumea Deltei și crescut în civilizație, ajungând specialist în cercetarea medicală. În Deltă rămâne familia: mama, iubitul care ia locul tatălui, sora care preia și rolul fratelui, toți făcând parte dintr-o dinastie ilegală de traficanți. Nimeni nu dorește reîntoarcerea fiului, care, totuși, la timpul potrivit al povestirii noastre, revine în Deltă. De ce? Lumea se află în criză, o epidemie provocată de un virus puternic îi împinge pe cei contaminați spre Deltă, ca spre un fel de carantină în care trebuie să rămână toți până la sfârșitul vieții. Aici, bărbatul își reîntâlnește sora, pe care o simte un *alter ego*. Cei doi frați se îndrăgostesc unul de altul, e vorba de o dragoste care depășește hotarele firești. Carantina, ca topos, provoacă o serie de reprimări și de dislocări temporale, inducând, astfel, starea de *science fiction*. Pentru mine, cel mai incitant proces este cel prin care cugetul tânărului medic se deschide, influențat de propria-i soră și de mediul Deltei, și cum personajul face pe el de spaima acestei deschideri”.

Mândruțau ar dezminți statutul său de regizor, dacă nu ar încheia interviul declarând că regretă că s-a destăinuit, că nu este un om al vorbelor, și că, de fapt, în felul acesta de prezentare, întreaga poveste încapă într-o singură serie de imagini, pe o scurtă bucată de peliculă, într-un singur cadru...

Cseke Gábor

(Articol apărut în „România Magyar Szó” din 13 septembrie 2004, traducerea Mihaela Bucin)

Proiect comun încheiat la Arad

În ziua de 14 septembrie, la Arad, a avut loc manifestarea finală a proiectului de cercetare „Tradiții și obiceiuri populare”, derulat de Muzeul din Arad în colaborare cu Muzeul Județean Bichiș, cu sprijin financiar PHARE-CBC. În cadrul acestei acțiuni a fost proiectat un film documentar, realizat pe parcursul cercetării și s-a lansat volumul bilingv care cuprinde rezultatele cercetării. La aceste cercetări științifice despre interferențele culturale trans-

frontaliere au luat parte și cercetătoarele române *Emilia Martin* și *Elena Csobai*. - va -

Bucureștiul, „șansa secolului”

Bucureștiul este una dintre capitalele europene cu cea mai rapidă dezvoltare în următorii ani, prognozele indicând că până în 2010 va atinge dimensiunile Varșoviei, sunt concluziile unui recent studiu publicat de Institutul European Jones Lang La Salle din Londra, citat de „Deutsche Welle”. Studiul, intitulat „Winning Locations”, tratează pe larg

șansele oferite de țările din regiune celor interesați de afacerile imobiliare. Specialiștii englezi recomandă celor care doresc să investească în afaceri imobiliare să nu rateze „șansa secolului”. Chiar dacă riscurile nu sunt excluse, piața imobiliară din Europa Centrală și de Est, inclusiv din Rusia, prezintă toate premisele unei investiții de succes.

În oraș, în București,
La casele mari, domnești,
În curte la Ștefan Vodă,
Mare masă mi-e întinsă
Și de mari boieri coprinsă,
De boierii
Sfatului
Stâlpii
Țarigradului,
Sfetnicii
'Mpăratului.
Ei la masă ce mănâncă?
Numai știucă
Și păstrungă,
Și galbenă caracadă,
Cu pește dă-l mărunțel,
Mor boierii după el.
Din pahare ce-mi înghit?
Vinul alb și rumenit
De la vii
Moldovenești,
Din podgorii
Muntenești
Și din pivnițe domnești.
Dacă vorba
Contenește,
Foamea
Se mai potolește
Și mâncarea
Se sfârșește,
Iară vodă ce-mi grăiește?
– Beți, boieri, vă ospătați!
Măine-zori să vă sculați
Și frumos să vă armați,
Pe la brâne cu pistoale,
După mâini cu iatagane,
La picior cu sulcioare,
C-o să facem vânătoare
D-un voinic ce seamăn

n-are:

Pân' la fagul Miului
Din codrii Cobiului.
Să-i vedem fagu-ncărat
Și de arme-mbrebenat,
Cu sulți și cu pistoale
Ce lucesc frumos la soare,
Iar pe Miul spânzurat
Unde-o fi fagul mai nalt,
Că-mi bate poterile
Și-mi scurtează zilele.
Beți, boieri, vă ospătați,
Măine-aici să vă aflați!
Foicică salbă moale,
Iată Calea, fată mare,
Surioara Miului,
Ce slujește domnului,
Ea, pe dată ce-auzea,
Printre slugi se furișea,
La picior că mi-o lua
Și din fugă potrivea
Câte-un deal, câte-o vâlcea,
Pân' la codru d-ajungea;
Iar în codru când intra,
Mâna dreaptă ridica,
Frunză de la fag rupea
Și-n guriță c-o punea,
De șuiera voinicește,
Ca s-o-nțeleagă frățește.
Miul, unde o auzea,
Înainte că-i ieșea
Și din gură mi-i grăia:
– Dar tu, surioara mea?
Neica nu te aștepta!
La mine de ce-ai venit?
Au haine și-ai ponosit,
Au vodă mi te-a gonit,
Au ție și-o fi sosit
Vremea de căsătorit?
Calea vreme nu pierdea,

Gh. Dem. Teodorescu

Ștefan Vodă

Ci din gură mi-i grăia:
– Nici haine n-am ponosit,
Nici vodă nu m-a gonit,
Nici mie nu mi-a sosit
Vremea de căsătorit.
Ascultă de ce-am venit:
Aseară, la Ștefan Vodă,
Fost-a sfat cu mare vorbă.
Masă mare-a fost întinsă
Și de mari boieri coprinsă,
De boierii
Sfatului,
Stâlpii
Țarigradului,
Sfetnicii
'Mpăratului,
Trimiși la domn cu solie
De la nalta-mpărăție:
Ș-au să facă vânătoare
Pân' la fagul dumitale,
D-un voinic ce seamăn

n-are,

Să-ți vază fagu-ncărat
Și de arme-mbrebenat,
Iar pe tine spânzurat
Unde-o fi fagul mai nalt!
Miul, unde-o auzea,
Din guriță-i răspundea:
– D-alei, surioara mea,
Nu știi că-s bală de drac
Și vin domnilor de hac?
Potecuța să-ți apuci,
Îndărăt să mi te duci
Și-n curte de mi-ei intra,
Să te faci a mătura;
Nimeni seama să nu-ți ia
C-ai lipsit pe undeva,

Și las', că suntem știuți
Pentru turci și arnăuți!
Calea drumu-și apuca,
La domnie se-ntorcea,
Iar Miul se-mpodobe,
Cărăruia c-apuca,
Ciobănaș că-mi întâlnea
Și din gură mi-i grăia:
– Ferice de cin-te-a făcut
Și de cine te-a legănat,
Că mult o să-ți fie bine
D-ăi asculta tu de mine.
Să-mi dai gluga
Ciobănească,
Ca să-ți dau saia
Domnească;
Să-mi mai dai ciorecii tăi,
Ca să-ți dau șalvarii mei,
Verzui ca foaia de tei,
De nu trece glonț prin ei;
Dă-mi opinca
Țărănească,
Cu tărăsăna
Mocănească,
Și na-ți cizmele-mi de țap,
De țap de la capră stearpă,
Ce la apă mult mai rabdă;
Dă-mi căciula
Țurcănească,
Ca să-ți dau cuca
Domnească;
Și mai dă-mi cața
Părlită,
Să-ți dau pușca
Ghintuită,
Că mi-am pus în gând și eu
Să-nvăț meșteșugul tău.

Ciobănașul, d-auzea,
Din guriță mi-i grăia:
– D-alei, doamne, Miule,
Miule voinicule,
Da-ți-o toate țoalele,
Țoalele și oile,
Să nu-mi scurtezi zilele!
Foaie verde ș-o-lalea,
Miul mi se ciobănea,
Cu oițele-mi pornea
Și-n pășune le mâna,
Tot prin albă
Colilie,
Unde fir de iarbă
Nu e.
Ștefan Vodă, când sosea,
Cu oastea,
Cu liota,
Pe voinic îl întâlnea
Și din gură-i cuvânta:
– Bună ziua, flăcăiaș,
Bună ziua, ciobănaș!
Ciobanul, cu blândă vorbă:
– Mulțumescu-ți Ștefan
Vodă!
– De unde știi cum mă
cheamă?
– După oaste luai seamă
Că ești domn la București,
În mulți ani să-l stăpânești;
Numele-ți l-am auzit
La biser'că pomenit,
Că m-am dus

la-nchinătoare

În zile de sărbătoare!
Vodă-n Miul se-ncredea,
De cioban îl socotea
Și frumos îl întreba:
– Spune-mi mie, flăcăiaș,
Spune-mi mie, ciobănaș,
Știi tu drumul
Codrului
Pân' la fagul
Miului,
Miului
Zglobiului,
Miului
Haiducului?
Iar ciobanu-i răspundea:
– Îl cunosc, măria-ta,
Dar să merg
N-oi cam putea,
Că nu-mi pot
Lăsa turma.
Ștefan Vodă-i porunca,
Dar ciobanu-i răspundea:
– Dacă vrei, lasă-ți oastea
Să-mi păzeasc-aici turma,
Că sunt oile turcești,
Cu nimic nu le plătești,
Ș-apoi codrul se-ndesește,
Oastea nu-ți mai trebuieș-
te,
Că prin codru nu răzbește!
Ștefan Vodă s-amăgea,
Pe cioban că-l asculta,
După dânsul se lua:
El pe jos, vodă călare,
Pe potecă la strămoare.
De mergea ce mai mergea,
Pân' de oaste-l depărta

Prin rărișe
Mi-l sucea,
Prin cotișe
Mi-l cotea,
Prin răchite
Mi-l băga,
Și din gură
Mi-i grăia:
– D-alei, doamne, Ștefan
Vodă,
Să mai ridici
Scările,
Să nu bați
Smicelele.
Că d-or simți cetele,
Ne scurtează zilele!
Ștefan Vodă, d-auzea,
De groază se îngrozea:
Limba-n gură că-și mușca,
Sânge roșu că-mi curgea,
Pe caftan verde pica.
La fag, mare, d-ajungea,
Fagul de i-l arăta,
Ce vedea, se spăimânta,
Că Miul ce mi-și făcea?
Mâna dreaptă
Că pune,
Din tulpină
Că-l scotea,
Cu tulpina din pământ
Să-i fie de șezământ,
Apoi sta cu el de vorbă:
– D-alei, doamne, Ștefan
Vodă,
Aseară ai fost la beție,
Acuma ești la trezie.
Ai plecat la vânătoare
D-un voinic ce seamăn

n-are,

Ca să-l arăți spânzurat
Unde-o fi fagul mai nalt.
Că sunt voinic, ai văzut;
Că sunt Miul, n-ai știut,
Dar la mână mi-ai căzut!
Apoi Miul ce-mi făcea?
Numai o palmă că-i da,
Paloș din teacă scotea,
Bucățele-l bucătea,
În dăsagi le așeza
Dăsagii pe cal pune,
Una bună că-i dedea
Și din gură mi-și grăia:
– Poartă-l și mort, bidiviu,
Pe unde l-ai purtat viu:
La slugile turcilor
Ș-ale arnăuților,
Nu-n calea voinicilor
Și-n codrul haiducilor!
Calul fuga c-apuca,
Pe potecă se-ntorcea,
Și la oaste când ieșea,
Boierii
Se minuna,
Sfetnicii
Se îngrozea,
Solii
Se cutremura
Și din gură ce-mi zicea?
– Lucrul nu prea e curat:
Calul lui vod-a scăpat!
Ia cătați în desăgiori,
C-or fi plini de gălbiori...
În dăsagi de se uita,
Ciozvărti de carne vedea,
Și pe fugă se pornea,
Dunărea de nemerea,
Peste Dunăre trecea,
Vestea-n Țarigrad ducea.

Cel mai..., cea mai...

... folosit săpun în secolul 17 a fost săpunul de migdale.
 ... vechi document despre cultura viței de vie este un papirus egiptean, de acum peste 4300 ani.
 ... mare tablou din lume a fost pictat de americanul John Bannard. Intitulat „Panorama fluviului Mississippi”, era realizat dintr-un rulo de pânză cu o lungime de peste 1500 m și o lățime de 3,65 m. A ars în 1981.
 ... vârstnic om din România a fost magistratul craiovean Ștefan Bajescu. El a trăit între anii 1807-1927, adică exact 120 de ani.
 ... scump tablou din lume este „Gioconda” de Leonardo da Vinci, evaluat la peste 250 milioane de dolari.

... scurt testament a fost scris în 1906 în Anglia și avea următorul text: „Totul mamei”.
 ... voluminos testament l-a lăsat americanul Frederic Cook, care a predat notarului său patru volume care conțineau nu mai puțin de 95 940 de cuvinte.
 ... grea scrisoare de dragoste a fost găsită de arheologi în Irak. Provine din anul 2200 î.e.n. și a fost scrisă de un oarecare Gimishou doamnei Dasbuj. Scrisoarea cântărește 16 kg, fiind din piatră.
 ... vechi text de reclamă din lume a fost descoperit la Memphis din Egiptul antic. Întocmită acum 25 de secole, reclama aparține unui „ghicitor de vise”: „Eu Rhima din Creta – se spune în text – la porunca zeilor talmăcesc visele”.
 ... mica marcă poștală din lume are dimensiunea de 3 mm pătrați. Ea a fost emisă de Columbia, în 1863.
 ... veche monedă metalică a fost bătută în secolul 8 î.e.n., în fostul regat al Lidiei, în Asia Mică.
 ... lungă frază din literatura clasică se află în „Mizerabili” lui Victor Hugo. Ea este alcătuită din 823 de cuvinte, 93 de virgule, 51 punct-virgule și 4 linioare.
 ... plimbată femeie din secolul trecut a fost englezoaica Isabelle Luky Bishop (1831–1904), care a reușit să facă de trei ori înconjurul lumii. Drept răsplată a fost prima femeie primită în „Societatea Regală Britanică de Geografie”.
 ... rezistență hârtie a fost creată de specialiștii ucraineni. Ea rezistă la temperaturi de peste 100 de grade Celsius.
 ... puternică otrăvă a fost extrasă din peștele-lună. Se numește tetradioxina și este de 160.000 de ori mai puternică decât vestita otrăvă indiană, curară.
 ... veche chitanță de împrumut bănesc – cunoscută până în prezent – datează din anul 109 î.e.n. Ea a fost scrisă pe papirus în vechiul Egipt și prevede o dobândă de 100%.

Să ne bucurăm împreună cu ei!

Știrile zilei de luni ne-au informat despre o demonstrație a mameilor cu cărucioare de copil și a persoanelor cu handicap, care s-au adunat la Budapesta să protesteze împotriva inutilizabilelor scări și metrouri, a acestor obstacole de care noi, majoritatea, nici nu avem cunoștință. În opinia mea, construirea în felul acesta a

metrourilor și a altor clădiri, adică neglijând accesul cărucioarelor de copil și – mai ales – a scaunelor cu roțile, înseamnă lipsa totală de empatie. Deși, uneori, se organizează unele acțiuni când și oamenii sănătoși pot încerca, cum e să circule cu aceste scaune sau, fiind legați la ochi, să experimenteze cum este lumea nevăzătorilor. Se pare că proiectanții metroului din Piața Blaha Lujza nu au participat nici ei, ca și mulți alții, la o asemenea acțiune.

Situația este destul de gravă. Nu numai că nu resimțim problemele oamenilor cu handicap, dar nu știm nici să ne bucurăm împreună cu ei. Chiar dacă avem posibilitatea. În aceste zile se desfășoară la Atena cea de-a XII-a ediție a Jocurilor Olimpice pentru Persoanele cu Handicap. Nu știu de ce, acest eveniment nu prea este mediatizat. Am găsit și eu destul de greu informații despre aceste întreceri în general, iar special despre rezultatele de la Atena și despre sportivii participanți, aproape că a fost imposibil să adun referințe.

Programul Jocurilor Paralimpice include nouăsprezece sporturi. Cincisprezece dintre acestea sunt echivalente celor de la Jocurile Olimpice. Numai patru dintre ele sunt sporturi exclusiv paralimpice: boccia, goalball, powerlifting și rugby în scaunul cu roțile. Jocurile Paralimpice, al doilea mare eveniment sportiv al planetei, după JO, a început la data de 17 septembrie. La competițiile din capitala elenă participă 4000

de sportivi din 140 de țări. Pe durata celor douăsprezece zile, cât durează Jocurile, care se vor termina la 28 septembrie, în capitala Greciei au loc și manifestări culturale. Palatul Muzicii din Atena „Magaron Mousikis” găzduiește programe în onoarea ediției actuale a Jocurilor. Aceste spectacole cuprind muzică și dansuri interpretate de cântăreți și artiști celebri din Grecia și alte țări.

Din 1960, anul primei ediții a Jocurilor Paralimpice, care s-a desfășurat în Italia, la Roma, au avut loc unsprezece ediții ale Jocurilor Paralimpice de vară și șapte de iarnă. Roma, Tokio, Tel Aviv, Heidelberg, Toronto, Arnhem, New York – Stoke Mandeville, Soul, Barcelona, Atlanta, Sydney și Atena au fost și sunt gazdele Jocurilor Paralimpice de până acum. Sportivii cu handicap, însă, nu doar în anul 1960 au participat pentru prima oară la o întrecere sportivă. La inițiativa lui Sir Ludwig Guttmann deja în 1948 s-a organizat, la Stoke Mandeville, din Anglia o întrecere pentru veteranii răniți în timpul celui de-al doilea război mondial. O dată cu deshiderea JO de la Londra, a debutat și această competiție a sportivilor cu handicap. Patru ani mai târziu, s-au alăturat inițiativei și sportivii olandezi, înființând astfel o organizație internațională care stă la baza mișcării paralimpice de astăzi. Jocurile Paralimpice de la Roma au fost denumite de presa vremii „Ediția a IX-a a Jocurilor Internaționale de la

Stoke Mandeville”. La această primă ediție din capitala Italiei au participat 400 de sportivi din 23 de țări, concurând la opt discipline, dintre care șase și astăzi figurează în programul competițional de la Atena. Atât guvernul italian, cât și Vaticanul au acordat o atenție deosebită acestei întâlniri a sportivilor cu handicap. Papa Ioan al XXIII-lea i-a primit în audiență pe par-

ticipanții Jocurilor Paralimpice de la Roma. Cu ocazia unei alte audiențe, Suveranul Pontif i-a spus lui Sir Ludwig Guttmann: „Dumneavoastră sunteți Coubertinul oamenilor cu handicap”. Dictonul, „Important e să participi!” în cazul acestor persoane, al acestor sportivi își recapătă sensul său nobil.

Cu trecerea timpului, din ce în ce mai mulți sportivi participă la Jocurile Paralimpice. La cea de-a XII-a ediție, singură delegația Chinei este alcătuită din 286 de persoane, dintre care 200 sunt sportivi concurenți. Ca și JO și Olimpiada oamenilor cu handicap se organizează din patru în patru ani. Deși încă sunt câteva zile până la finele ediției 2004, chinezii deja se gândesc la Beijing. Pentru a face pregătiri pentru Jocurile Paralimpice din 2008, Consiliul de Stat din China a făcut demersuri să se înființeze Centrul Național Paralimpic de Administrație, să se formeze echipele naționale ale sportivilor cu handicap și să se construiască bazele speciale de antrenament pentru acest tip de sportivi. Sportivii cu handicap, precum și toți ceilalți confrăți ai lor, ar merita și ar trebui să primească din partea societății în care trăiesc o atenție mult mai mare. Mai ales acum, când am avea prilejul să ne bucurăm împreună de succesele obținute de ei în arenele sportive. Ca să nu mai vorbesc despre problemele de toate zilele, cum este circulația sau accesul în clădiri.

Adam Bauer

Fotbal

Toamnă benefică pentru Giula și Bătania

Fotbaliștii din orașul balnear își continuă seria bună în a doua divizie națională, câștigând un meci la Salgótarján. Bătania defilează, și pe mai departe, pe teren propriu, unde în toamna aceasta niciodată n-a marcat de mai puțin de șase ori. Micherechi, cu înfrângerea la limită, suferită la Ciorvaș, a căzut pe locul 10 în clasamentul județean.

Diferența dintre giulani și cei din Salgótarján s-a evidențiat și pe tabela de marcaj doar în a doua repriză, în care oaspeții au înscris de două ori. Prima dată la începutul părții secunde a jocului, iar a doua oară pe la sfârșitul partidei, atunci când gazdele au făcut eforturi fără rezultat pentru egalarea scorului. Cei doi antrenori, *Simon Attila* și *Pásztor József*, au căzut de comun acord că partida a fost câștigată de echipa mai bună.

Una dintre fazele periculoase ale bățanienilor

A doua divizie națională (NB II):

1. Baktalórántháza	4	2	-	14-5	14
2. Vecsés	4	2	-	12-5	14
3. Giula	4	1	1	8-5	13
4. Karcag	3	3	-	22-7	12
5. Bőcs	4	-	2	26-11	12
6. Jászapáti	3	3	-	12-8	12
7. Dabas	3	2	1	10-7	11
8. Szentes	2	3	1	18-10	9
9. ESMTK	2	1	3	8-11	7
10. Kazincbarcika	1	3	2	15-17	6
11. Putnok	1	2	3	10-17	5
12. Kistarcsa	1	1	4	10-13	4
13. M. szalka	1	1	4	9-12	4
14. Salgótarján	1	1	4	3-9	4
15. Kiskunhalas	1	1	4	6-13	4
16. H.böszörmény	-	-	6	7-30	-

Spectatorii din Bătania au avut parte și la al treilea meci al echipei gazde de o adevărată paradă a golurilor. Formația favorită a deschis scorul

Următoarele meciuri

25 septembrie (sâmbătă)	
Szarvas-Bătania	16.00
26 septembrie (duminică)	
Giula-Dabas	16.00
Micherechi-Orosháza	16.00
Békéscsámson-Aletea	16.00
Chitighaz-Mezőberény	16.00

Ultimele rezultate ale echipelor noastre de fotbal

Campionatul NB II	
Salgótarján-Giula	0-2
Campionatul NB III	
Bătania-Mezőút	6-2
Campionatul județean, Bichiș, div. I	
Csorvás-Micherechi	2-1
Campionatul județean, Bichiș, div. II	
Csárdaszállás-Aletea	3-0
Campionatul județean, Bichiș, div. III	
Kötegyán-Chitighaz	1-6

în primul minut al jocului, însă replica oaspeților a întârziat numai cinci minute, după care a urmat un joc destul de echilibrat. Bătănenii au reușit să marcheze pentru a doua oară doar pe la finele primei reprize, fază după care un jucător oaspete a fost eliminat pentru proteste vehemente. În primul sfert de oră a părții secunde, gazdele au schimbat viteza și au prezentat un ritm pe care cei din Mezőút nu l-au mai putut prelua. Astfel, în minutul 62, tabela de marcaj a arătat scorul de 5-1. Golul cel din urmă a fost unul rar văzut în această divizie. Bătăneanul *Codrin Grădinaru* a preluat o minge cu pieptul și a marcat cu o foarfecă, stând cu spatele spre poarta adversă. Oaspeții au mai înscris dintr-un penalty, iar gazdele au pus punctul pe „i” în ultimul minut, după o acțiune spectaculoasă. Cu această victorie, cei din Bătania se situează pe locul cinci în clasament, reușind o performanță incredibilă pentru o formație debutantă în a treia ligă națională. În primele trei jocuri de pe teren propriu, niciodată n-au mar-

cat mai puțin de șase ori (7-1; 6-3 și 6-2). Cu această victorie se situează numai la trei puncte de liderul clasamentului și se pare că au ieșit din impasul de acum o săptămână, când au pierdut cu scorul de 2-1 un meci în care aproape o întreagă repriză au jucat în superioritate numerică de doi oameni.

A treia divizie națională (NB III):

1. Túrkeve	4	1	-	16-6	13
2. Örkény	4	1	-	13-3	13
3. Monor	4	1	-	14-5	13
4. Algyó	4	1	-	12-3	13
5. Bătania	3	1	122-10	10	
6. R.falva	2	1	2	12-8	7
7. Nagykáta	2	1	2	8-13	7
8. Jamina	2	-	3	10-10	6
9. Szarvas	2	-	3	7-13	6
10. Cegléd	1	2	2	9-9	5
11. Mezőút	1	-	4	8-13	3
12. Hmv.hely	1	-	4	7-13	3
13. Kondoros	-	1	4	4-18	1
14. Gyomaendrőd	-	5	4-22	-	

Micherechenii au pierdut cu 2-1 la Ciorvaș, într-un meci pe care l-au început în forță, înscriind în primul sfert de oră. Gazdele au egalat doar în penultimul minut al primei reprize și au reușit să înscrie decisiv la mijlocul părții secunde. Cei din Ciorvaș pot fi mulțumiți cu victoria obținută cu un joc foarte însuflețit, iar micherechenii, cu puțin noroc, puteau să obțină măcar un scor de egalitate. Nemulțumirea antrenorului lor a fost îndreptățită. „Din fiecare echipă adversă reușim să scoatem maximumul”, a declarat *Dumitru Boca*, după sfârșitul partidei.

Ștefan Crâsta

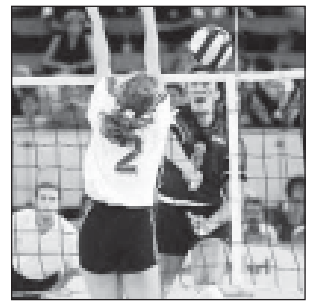
Județul Bichiș, prima divizie:

1. Mezőberény	5	1	-	12-4	16
2. Vésztő	5	-	1	16-7	15
3. Crâstor	4	2	-	11-6	14
4. Mezőhegyes	4	-	2	20-12	12
5. Szeghalom	3	1	2	12-8	10
6. Szabadkígyós	3	-	3	10-9	9
7. OMTK	3	-	3	9-8	9
8. Mk.háza	3	-	3	12-14	9
9. Gyendrőd	2	2	2	14-11	8
10. Micherechi	2	1	3	14-9	7
11. Magyarbányhegyes	2	1	3	13-10	7
12. Ciorvaș	2	1	3	9-14	7
13. Tótkomlós	2	-	4	6-11	6
14. Bszt.andrás	1	2	3	6-11	5
15. Nagyszénás	-	2	4	5-18	2
16. Bichiș	-	1	5	4-21	1

Volei

Calificare fără probleme

Respectându-și statutul de favorită, echipa feminină a României a câștigat cu ușurință - 3:0 (21, 15, 23) - în Grecia, asigurându-și fără emoții participarea la turneul final al ediției cu numărul 24 a Campionatului European, care va avea loc la Zagreb, în septembrie 2005.

Pentru a-și asigura acest succes, antrenorul *Florin Grapă* a folosit în cele 74 de minute de joc șapte jucătoare: *Carmen Țurlea*, *Elena Butnaru*, *Luminița Trombițaș*, *Alida Cioroianu-Marcovici*, *Mirela Corjeuțanu*, *Luliana Nucu* și *Nicoleta Tolișteanu*. Lotul a fost completat de *Ramona Căpățână*, *Andreea Constantinescu*, *Mihaela Herlea*, *Mariana Hosu* și *Diana Marc*.

În celălalt joc al zilei de 19 septembrie, ultimul din cadrul grupei 1, la capătul unei dispute aprige, Spania a învins cu 3:1 (24, 23, -22, 22) Rusia. Ambele formații s-au calificat, jocul rezultatelor făcând ca ex-sovieticele să aibă un punc-

taj mai mare decât echipele clasate pe locul 3 în celelalte două serii. Rezultatul de la Atena nu reprezintă o surpriză, cum de altfel nici calificarea României nu iese din tipare, voleibalistele române ratând prezența în elita continentală doar la edițiile din 1951 și 1995. Secretarul general al FR de Volei, *Adin Cojocaru* consideră că România poate juca un rol mult mai important la turneul final de anul viitor. „Prin această calificare, voleibalistele noastre și-au reconfirmat valoarea”, a declarat acesta. „Avem jucătoare de top, și ele își doresc să ducă naționala spre vârful ierarhiei continentale, acolo unde se afla în urmă cu 50 de ani”, susține *Adin Cojocaru*.

Informație ProSport

Cupa UEFA

Steaua și Dinamo în situație dificilă

În prima etapă a Cupei UEFA, cele 80 de echipe luptă pentru calificarea în faza de grupe. Printre acestea se află și cele mai titrate două cluburi românești. În tur, *Steaua* a jucat pe teren propriu, câștigând în fața lui *TSK Sofia*, cu o diferență minimă de 2-1, iar campioana *Dinamo* a pierdut primul meci la Belgrad cu scorul de 3-1, în confruntarea cu *Partizan*.

Ambele partide au fost disputate pe data de 16 septembrie și ambele echipe românești au avut un debut bun, dar mai târziu atât la Belgrad, cât și la București au apărut dificultățile. Bulgarii au egalat scorul din senin, în afara golului neavând nici un șut spre poarta gazdelor. Steliștii au forțat atacul pe tot parcursul partidei, dar au reușit să stabilească scorul final numai cu zece minute înainte de încheierea jocului. Dinamoviștii la pauză încă conduceau cu 1-0, datorită unui contraatac frumos, încheiat cu efect de *Ionel Dănculescu*. *Partizan* în prima parte a meciului a avut o bară și a ratat un penalty, însă de la ves-

tiare s-a întors o echipă schimbată în mentalitate și - în primul rând datorită neatenției apărării românești - a răsturnat atât înfațișarea jocului, cât și scorul. De remarcat că elevii lui *Ioan Andone* au încasat două goluri într-un singur minut. Înaintea returului ce va avea loc pe data de 30 septembrie, ambele cluburi românești se află într-o situație dificilă, totuși au păstrat șansa de a accede în grupele Cupei UEFA. A doua cupă europeană, în acest sezon va debuta în noul sistem pe grupe. Astfel, echipele ajunse până la această fază vor juca, cu siguranță, încă patru partide internaționale.

Șt. C.

ROMÂNIA

Luni 27 septembrie

6.00 Jurnalul TVR 6-45 Agenția 2 fără un sfert 7.45 Desene animate 8.15 Corect! 8.20 Cinci minute de cultură 8.30 Teleshopping 9.00 Surprize, surprize... (R) 11.30 Telesciclopedia (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Teleshopping 14.00 Pro patria 14.30 Kronika 15.55 Sănătate pentru toți! 17.00 Serial. Portul miracolelor 17.50 Serial. Sport pro 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Iartă-mă! 20.00 Ochiul magic 21.00 Vorbe despre fapte 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Nocturne 23.30 Film. Legături primejdioase 1.15 Cinci minute de cultură 1.25 Jurnalul TVR (R) 2.25 Film. Rude de pe altă planetă 3.50 Sănătate pentru toți! (R) 4.45 Corect! (R) 4.50 Serial. Destine secrete 5.40 Teleshopping.

Marti 28 septembrie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 7.45 Desene animate 8.15 Corect! 8.20 Cinci minute de cultură 8.30 Teleshopping 9.00 Avanzpremiera 9.10 Serial (R). Sânge de țigan 10.00 Serial (R). Portul miracolelor 10.55 Corect! (R) 11.00 Tezaur folcloric (R) 12.00 Spectacolul lumii (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Teleshopping 14.00 Alege viața! 14.30 Cultura Eco 15.00 Kronika 15.55 TVR în direct 17.00 Serial. Portul miracolelor 17.50 Serial. Sport pro 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Pe plajă, la Flamingo 20.45 Avanzpremiera 21.00 Vorbe despre fapte 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Film. Intact 0.20 Cinci minute de cultură 0.30 Serial. Sânge de țigan 1.20 Jurnalul TVR (R) 2.20 Film (R). Legături primejdioase 4.05 Cultura Eco (R) 4.35 Avanzpremiera 4.50 Serial. Destine secrete 5.40 Teleshopping.

Miercuri 29 septembrie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 7.45 Desene animate 8.15 Corect! 8.20 Cinci minute de cultură 8.30 Teleshopping 9.00 Avanzpremiera 9.10 Serial (R). Sânge de țigan 10.00 Serial (R). Portul miracolelor 10.55 Corect! (R) 11.00 O vedetă... populară (R) 12.15 Avanzpremiera 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Teleshopping 14.00 Oameni ca noi 14.30... Sed lex! 15.00 Conviețuire 15.55 TVR în direct 17.00 Serial. Portul miracolelor 17.50 Serial. Sport pro 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Phenomenon 2003 20.40 Avanzpremiera 21.00 Vorbe despre fapte 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Film. Jurnalul unui asasin 0.10 Cinci minute de cultură 0.20 Serial. Sânge de țigan 1.10 Jurnalul TVR (R) 2.10 Film (R). Intact 4.05 ... Sed lex! (R) 4.35 Avanzpremiera 4.50 Serial. Destine secrete 5.40 Teleshopping.

Joi 30 septembrie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 7.45 Desene animate 8.15 Corect! 8.20 Cinci minute de cultură 8.30 Teleshopping 9.00 Avanzpremiera 9.10 Serial (R). Sânge de țigan 10.00 Serial (R). Portul miracolelor 10.50 Corect! (R) 10.55 Mălaie... de 5 stele (R) 11.50 Clubul de comedie (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Teleshopping 14.00 Euro Police 14.30 Akzente 15.55 Fotbal. TSKA Sofia-Steuva 18.00 Jurnalul TVR 18.55 Fotbal. Dinamo-Partizan Belgrad 21.00 Garantat 100% 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Film. Sade 0.10 Cinci minute de cultură 0.20 Serial. Sânge de țigan 1.10 Jurnalul TVR (R) 2.05 Film (R). Jurnalul unui asasin 3.40 Garantat 100% (R) 4.35 Avanzpremiera 4.50 Serial. Destine secrete 5.40 Teleshopping.

Vineri 1 octombrie

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 7.45 Desene animate 8.15 Corect! 8.20 Cinci minute de cultură 8.30 Teleshopping 9.00 Avanzpremiera 9.10 Serial (R). Sânge de țigan 10.00 Serial (R). Portul miracolelor 10.55 Corect! (R) 11.00 Garantat 100% (R) 12.00 Caravana premierelor (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Teleshopping 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.30 România politică 15.00 Ex Libris 15.30 China: Tradiție și inovație 16.00 Interes general 17.00 Clic! 17.50 Serial. Sport pro 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Mălaie... de 5 stele 20.00 Serial. CSI-Crime și investigații 21.00 Documentar 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Film șoc și filme șic 0.20 Cinci minute de cultură 0.30 Serial. Sânge de țigan 1.20 Jurnalul TVR 2.20 Film (R). Sade 4.00 Clic! (R) 5.45 Avanzpremiera 4.55 Serial. Destine secrete 5.45 Avanzpremiera.

Sâmbătă 2 octombrie

6.00 Ceasul deșteptător 7.20 Teleshopping 7.30 Desene animate 8.30 Lumea lui Trick 9.30 Teleshopping 9.45 O vedetă... populară 11.00 Caravana premierelor 11.30 Spectacolul lumii 12.00 Lumea-n care trăim 13.00 Jurnalul TVR 13.15 Avanzpremiera 13.30 Inimă de român! 14.30 Cartea TV/Recordurilor 16.00 Ora Olimpică 16.30 Dincolo de hartă 17.00 Telesciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Surprize, surprize 20.10 Avanzpremiera 20.20 Surprize, surprize... (II) 21.10 Avanzpremiera 21.20 Surprize, surprize... (III) 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Taverna 23.45 Film. Joc dublu 1.20 Jurnalul TVR (R) 2.20 Film (R). Iubeste-mă, dacă poți! 4.00 Dincolo de hartă (R) 4.30 Corect! (R) 4.35 Serial. Destine secrete 5.25 Teleshopping.

Duminică 3 octombrie

6.00 Universal credinței 7.30 Debut 50 plus 8.30 Desene animate 9.30 Eu și Europa 10.30 Ulțița spre Europa 10.45 Viața satului 12.00 Agenda politică 13.00 Jurnalul TVR 13.15 Reflecții rutiere 13.30 Tezaur folcloric 14.30 Film. O idilă cu bucluc 15.55 Avanzpremiera 16.00 Travelling circular 17.00 Clubul de comedie 17.50 Tragerile Lot 6/49 și Noroc 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Minutul 91 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Film. Un păcat de moarte 0.05 Serial (R). Counterstrike sau jocul puterii 0.55 Cinci minute de cultură 1.05 Inimă de român! (R) 1.55 Jurnalul TVR (R) 2.55 Film. Puterea voinței 4.25 Spectacolul lumii (R) 4.50 Serial. Destine secrete 5.40 Teleshopping.

TVR

Luni 27 septembrie

6.00 Serial (R). Vânt și nor. 45 Teleshopping 7.15 Atenție, se cântă (R) 8.15 Serial (R). Sabrina 8.45 Serial (R). Fărmece 9.30 Eco-Magazin 10.30 Atlas (R) 11.00 Arca lui Noe (R) 11.30 Buburuze și alte găze (R) 12.00 Serial (R). Întoarcere în Paradis 12.45 Euro-Dispecer 12.50 Cinci minute de cultură 13.00 Desene animate 13.30 Politica la zi 14.00 Împreună în Europa 15.00 Teleshopping 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Veni, Video, Vici! 16.30 Fotbal de sală 18.00 Cinci minute de cultură 18.10 Serial. Rebelii 19.00 Serial. Trăsniții din Queens 19.30 Serial. Marea Brava 20.20 Euro-Dispecer 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnal Euronews 21.15 Serial. Dragul de Raymond 21.45 Serial. Cum se judecă în Queens 22.35 Cinci minute de cultură 22.45 Lumea de aproape (R) 23.45 Veni, Video, Vici! (R) 24.00 Serial (R). Dragul de Raymond 0.30 Festivalul de toamnă Sinaia 2004 (R) 2.30 Jurnal Euronews (R) 2.45 Serial (R). Rebelii 3.40 Serial (R). Cum se judecă în Queens 4.30 Știrile serii 5.00 Serial (R). Trăsniții din Queens 5.30 Jurnalul TVR (R).

Marti 28 septembrie

6.00 Serial. Pasiunii 6.45 Teleshopping 7.15 Desene animate (R) 7.45 Prim plan (R) 8.15 Tonomatul DP2 10.00 Televiziunea, dragostea mea (R) 11.00 Ferma (R) 12.00 Magazinul studiourilor teritoriale 12.45 Euro-Dispecer 12.50 Cinci minute de cultură 13.00 Desene animate 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Teleshopping 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Studio M 17.00 Zestrea românilor 17.30 Mărturie 18.00 Cinci minute de cultură 18.10 Serial. Rebelii 19.00 Serial. Trăsniții din Queens 19.30 Serial. Marea Brava 20.20 Euro-Dispecer 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnal Euronews 21.15 Serial. Polițiștii de la „Blue Murder” 22.35 Cinci minute de cultură 22.45 Studio M (R) 23.30 Zestrea românilor (R) 24.00 Serial (R). Dragul de Raymond 0.30 Film. Nu spune nimic 2.00 Două roți (R) 2.30 Jurnal Euronews (R) 2.45 Serial (R). Rebelii 3.40 Serial (R). Polițiștii de la „Blue Murder” 4.30 Știrile serii 5.00 Serial (R). Trăsniții din Queens 5.30 Jurnalul TVR (R).

Miercuri 29 septembrie

6.00 Serial. Pasiunii 6.45 Teleshopping 7.15 Desene animate (R) 7.45 Top sport (R) 8.15 Tonomatul DP2 10.00 Gura lumii (R) 11.00 D'ale lu' Mitiță (R) 12.00 Magazinul studiourilor teritoriale 12.45 Euro-Dispecer 12.50 Cinci minute de cultură 13.00 Desene animate 13.30 Politica la zi 14.00 Împreună în Europa 15.00 Teleshopping 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Studio M 17.00 Viața ca un spectacol 18.00 Cinci minute de cultură 18.10 Serial. Rebelii 19.00 Serial. Trăsniții din Queens 19.30 Serial. Marea Brava 20.20 Euro-Dispecer 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnal Euronews 21.15 Serial. Dragul de Raymond 21.45 Serial. Pavilioane îndepărtate 22.35 Cinci minute de cultură 22.45 Studio M (R) 23.30 Două roți (R) 24.00 Serial (R). Dragul de Raymond 0.30 Film. Shepherd 2.20 Euro-Dispecer 2.30 Jurnal Euronews (R) 2.45 Serial (R). Rebelii 3.40 Serial (R). Pavilioane îndepărtate 4.30 Știrile serii 5.00 Serial (R). Trăsniții din Queens 5.30 Jurnalul TVR (R).

Joi 30 septembrie

6.00 Serial. Pasiunii 6.45 Teleshopping 7.15 Desene animate (R) 7.45 Auto Club (R) 8.15 Tonomatul DP2 10.00 Viața ca un spectacol (R) 11.00 Mărturie (R) 11.30 Zestrea românilor (R) 12.00 Magazinul studiourilor teritoriale 12.45 Euro-Dispecer 12.50 Cinci minute de cultură 13.00 Desene animate 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Teleshopping 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Studio M 17.00 Via Sacra 18.00 Cinci minute de cultură 18.10 Serial. Rebelii 19.00 Serial. Trăsniții din Queens 19.30 Serial. Maria Bonita 20.20 Euro-Dispecer 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnal Euronews 21.15 Serial. Dragul de Raymond 21.45 Serial. Amazon 22.35 Cinci minute de cultură 22.45 Studio M (R) 23.30 Prim plan (R) 24.00 Serial (R). Dragul de Raymond 0.30 Film. Flori sălbatice 2.10 Cinci minute de cultură 2.20 Euro-Dispecer 2.30 Jurnal Euronews (R) 2.45 Serial (R). Rebelii 3.40 Serial (R). Amazon 4.30 Știrile serii 5.00 Serial (R). Trăsniții din Queens 5.30 Jurnalul TVR (R).

Vineri 1 octombrie

6.00 Serial. Pasiunii 7.15 Desene animate (R) 7.45 Două roți (R) 8.15 Tonomatul DP2 10.00 Via Sacra (R) 11.00 Casa mea (R) 11.30 Pescar hoinar (R) 12.00 Magazinul studiourilor teritoriale 12.45 Euro-Dispecer 12.50 Cinci minute de cultură 13.00 Desene animate 13.30 Politica la zi 14.00 Împreună în Europa 15.00 Teleshopping 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Studio M 17.00 Povestile verii 17.30 Steaua de aur 19.30 Serial. Maria Bonita 20.20 Euro-Dispecer 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnal Euronews 21.15 Serial. Dragul de Raymond 21.45 D'ale lu' Mitiță 22.45 Cinci minute de cultură 23.00 Serial. Tunde-124.00 Serial (R). Dragul de Raymond 0.30 Film. Windfall 2.20 Euro-Dispecer 2.30 Jurnal Euronews (R) 2.45 D'ale lu' Mitiță (R) 3.40 Serial (R). Tunde-1.430 Știrile serii 5.00 Povestile verii (R) 5.30 Jurnalul TVR (R).

Sâmbătă 2 octombrie

6.00 Serial. Pasiunii 6.45 Teleshopping 7.15 Orizon științific 8.30 Lecția de privat 9.00 Auto Club 9.30 Buburuze și alte găze 10.00 Serial. Insula piraiților 10.30 În căutarea monstrului din Lochness 11.25 Acum este... Maxima 11.30 Top Sport 12.00 Serial. Antrenorul 12.45 Prim plan 13.15 Gura lumii 14.00 Fotbal. Oțelul Galați-Rapid 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Veni, Video, Vici! 16.30 Amfizion diplomatic 17.30 Steaua de aur 18.30 Jurnalul TVR 20.00 Serial. Chicago Hope 20.50 Film. Ultimul dans 22.40 Film. Lexx 0.10 Concert. Shania Twain 1.05 Fotbal (R) 2.45 Serial (R). Antrenorul 3.30 Orizon științific (R) 4.45 Gura lumii (R) 5.30 Jurnalul TVR (R).

Duminică 3 octombrie

6.00 Serial (R). Chicago Hope 6.45 Teleshopping 7.15 Ferma 8.30 Pescar hoinar 9.00 Arca lui Noe 9.30 H... ora prichindeilor 10.30 Serial. Sabrina 11.00 Atlas 11.30 Două roți 12.30 Serial. Vânt și nor 12.45 Casa mea 13.15 Piersic show 14.15 Serial. Aventurile lui Sindbad 15.00 Lumea de aproape 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Serial. Întoarcere în Paradis 17.00 Serial. Trăsniții din Queens 17.30 Steaua de aur 19.30 Jurnalul TVR 20.00 Film. Scarlett 21.40 Culmea distracției 22.40 Remix 23.35 În căutarea monstrului din Lochness (R) 0.30 Film (R). Lexx 2.00 Serial (R). Aventurile lui Sindbad 2.45 Serial (R). Insula piraiților 3.15 Veni, Video, Vici! (R) 3.30 Piersic show (R) 4.30 Știrile serii 5.00 Serial (R). Trăsniții din Queens 5.30 Jurnalul TVR (R).

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

27 SEPTEMBRIE, LUNI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere.

28 SEPTEMBRIE, MARȚI (redactor: Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

29 SEPTEMBRIE, MIERCURI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport - rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avanzpremiera „Ecranul Nostru” 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

30 SEPTEMBRIE, JOI (redactor: Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Ilyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

1 OCTOMBRIE, VINERI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foaia românească” 10.55: Avanzpremiera „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul „De la 14 la 18 - liceenii” 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

2 OCTOMBRIE, SÂMBĂȚĂ (redactor: Iulia Kaupert)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Party Time - magazin de muzică ușoară 15.00: „Pe undele Europei” - magazin radiofonic euroregional 15.58: Încheiere.

3 OCTOMBRIE, DUMINICĂ (redactor: Iulia Kaupert)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40-15.30: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.30: Emisiune religioasă baptistă 15.55: Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00-19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relații din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

29 septembrie 2004 (mtv ora 13.35)
Reluare: 2 octombrie 2004 (m2 ora 11.15)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Emisiunea în limba română se va prezenta de la Micherechi, unde la sfârșitul acestei săptămâni se va desfășura manifestarea comemorativă Gheorghe Nistor și Teodor Covaci. Localnicii și iubitorii de folclor din alte părți își vor aminti de cei doi maeștrii ai artei populare în cadrul unei manifestări ample, ce va culmina într-un spectacol la Centrul Cultural local.

Realizator: Tiberiu Boca

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.00-18.00, pe frecvența TVR2

Luni, 27 septembrie 2004

16.00-16.55 Teleaudiența 16.55-17.00 Vorbiți corect 17.00-17.30 Universal culturii 17.30-18.00 Știri regionale.

Marti, 28 septembrie 2004

16.00-16.30 Cronica germană (emisiune în limba germană) 16.30-17.30 De la om la om (magazin de actualitate socio-economică) 17.30-18.00 Știri regionale.

Miercuri, 29 septembrie 2004

16.00-16.30 Panoramic sud-vest (emisiune în limba maghiară) (reluare) 16.30-17.30 Viața la țară 17.30-18.00 Știri regionale.

Joi, 30 septembrie 2004

16.00-16.30 Orizonturi sărbești (emisiune în limba sârbă) (reluare) 16.30-17.30 Pe viu (talk show pe teme de actualitate) 17.00-17.30 Exclusiv (magazin de reportaje) 17.30-18.00 Știri regionale.

Vineri, 1 octombrie 2004

16.00-16.30 Clubul de vineri (magazin cu dedicații muzicale) 16.30-17.30 Cu noi în familie (magazinul familiei) 17.30-18.00 Știri regionale.

Sâmbătă, 2 octombrie 2004

16.00-16.15 Magazin științific 16.15-16.30 Zona IT 16.30-17.30 În prelungiri 17.30-17.45 Știri regionale 17.45-18.00 Jurnal copilor.

Duminică, 3 octombrie 2004

16.00-16.50 Cântecul de acasă 16.50-17.45 Înfruntarea greilor 17.45-18.00 Dialog spiritual.

Sponsorul nostru

Internet aproape pe gratis!

De la 625 Ft brut pe luna, cu tarife subvenționate de stat!

Bichisclaba Matáv Pont,
Postaköz Tel.: 66/445-544

axelero
tiszavár

RADIO ROMANIA INTERNATIONAL

Emisiunea în limba română
24 de ore din 24 pe www.rri.ro

UMOR

SĂFU', EU VREAU O LOPĂȚĂ EURO ÎN CU HANDS FREE...

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/indexrom.html

Vacanță în Anatolia (2)

În orașul natal al „părintelui istoriei”

Cea mai frumoasă stațiune din sudul Mării Egee este Bodrum, orașul natal al istoricului Herodot, considerat de antici și de moderni ca fiind „părintele

istoric a fost și unul dintre punctele care au stat la baza deciziei de a se transforma localitatea într-un mare oraș-stațiune, deservit de un aeroport propriu.

torului Scopas. Construirea lui a fost încheiată, în anul 335 î.e.n., de Artemisa, soția regelui Cariei, Mausol. Din porunca acestuia, monumentul a fost înălțat pentru a-i sluji ca mormânt-templu. Pentru antici, Mausoleul din Halikarnas a fost una dintre cele șapte minuni ale lumii. Vizitarea acestui monument este recomandat în primul rând turiștilor care găsesc o plăcere melancolică în a vedea ravagiile timpului. Au rămas foarte puține din rămășițele originale.

Nu cu mult timp în urmă, Bodrum era doar un mic sat de pescari, cunoscut pentru scufundătorii după bureți de mare. Mai târziu, de pe la începuturile Republicii Turce, a dobândit renume ca centru artistic boem. Toate acestea datează de atunci, de când Cevat Sakir Kabaagaclı „Pescarul Halikarnasului”, exilat aici în 1923, a scris un număr de

istoriei”. Acest loc unic are plaje intense, numeroase posibilități de agrement și puncte de atracție cum sunt Castelul medieval al Sfântului Petru, Mausoleul din Halikarnas (care, alături de Templul lui Artemis din Efes, este a doua din cele 7 minuni ale lumii, aflându-se pe teritoriul Turciei de azi) sau teatrul antic și baia turcească.

Așezat în pantă, cu case albe, mediteraneene, escaladând o faleză înaltă, Bodrum dă impresia unui oraș dezvoltat pe verticală. Cunoscut în vechime sub numele de Halicarnas, Bodrum a căpătat o mare importanță în perioada otomană când castelul de aici, conservat în totalitate, a fost extins la nivelul uneia dintre cele mai importante fortificații maritime mediteraneene. Patrimoniul

Vizitatorii Bodrumului, interesați în mod special de istorie, rămân cam dezamăgiți văzând turnurile cruciatului Castel Sf. Petru care domină orașul, ca principalul supraviețuitor al trecutului său. Castelul a fost construit de Cavalerii Sf. Ioan, care au jefuit Mausoleul pentru materiale. Baza de coloane se poate vedea în zidurile castelului. În interiorul castelului găsim porți împodobite cu blazoane și inscripții, o frumoasă colecție de amfore recuperate de pe epave dezgropate, expoziții speciale.

Vizitarea castelului este un program de o după-masă întreagă, care însă poate fi înviorat cu odihna de pe terasele foarte primitoare din interior.

Mausoleul din Halicarnas a fost opera arhitecților Pytheos și Satyos și a sculp-

cărți fascinante și povestiri despre Bodrum, care au atras alți scriitori și artiști către liniștitul loc.

Casele albe, în stil cubist din Bodrum spun prea puține despre devotamentul actual al orașului față de plăcerile hedonistice: mersul cu barca, statul la plajă și distracția. Orașul are și o zonă comercială bine dezvoltată. Sezonul turistic se prelungește cu fiecare an tot mai mult, reputația sa de „oraș de petreceri” răspândindu-se printre barcagii, ca și printre „marinarii de uscat”. La Bodrum se

găsește și faimoasa Discotecă Halikarnas, despre care se spune că este a doua ca mărime din Europa.

Turcia de azi se luptă să îmbrățișeze stilul economic și liberalismul vestic într-un cadru islamic estic. Oamenii de acolo trăiesc cu gândul că ei nu sunt o linie ce desparte occidentul de răsărit, ci că sunt un pod între ele. Cei circa 7 milioane de turiști, care vizitează anual Turcia, găsesc acolo mări calde, peisaj magnific, ecouri de istorie antică, mâncăruri bune și un popor primitor.

E. Iova

FOAIA
românească

24 SEPTEMBRIE 2004

www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Edda Illyés, Laura Martin, Rita Pátcaș. Tehnoredactare computerizată: Kovács Sándor. Editura și redacția: 5700 Giula, str. Dózsa Gy. nr. 8., Pf. 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@axelero.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Giula, str. Dózsa Gy. nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Békéscsaba, Luther u. 5/B Director: Garai György. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele în anul 2004: 3 luni 912 forinți; 6 luni 1824 forinți; 1 an 3648 forinți. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségéért” Közalapítvány biztosítja. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”.